

PODRÓŻ

Z PKP INTERCITY – NARODOWYM PRZEWOŹNIKIEM KOLEJOWYM

WPODROZ.COM

ISSN 2544-1019

W

O

L

N

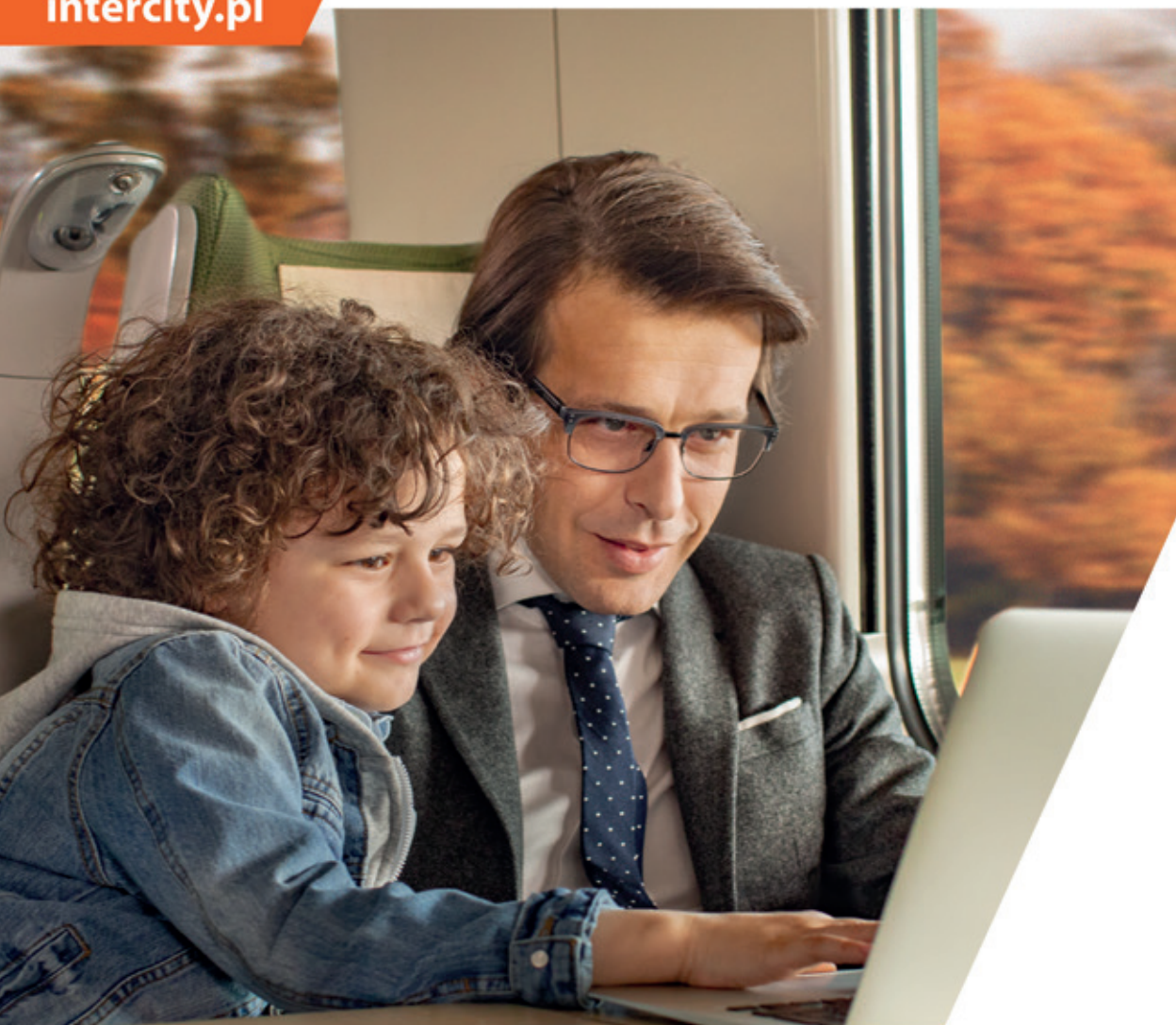
O

Ś

Ć

18

LISTOPAD
2018

**„W POCIĄGU PATRZYSZ NA WSZYSTKO
Z WYGODNEJ PERSPEKTYWY”**

PKP INTERCITY. TYSIĄCE POWODÓW DO PODRÓŻOWANIA.

Szczegóły na intercity.pl

Szanowni Państwo,
ten rok jest szczególnie ważny dla wszystkich Polaków, świętujemy bowiem 100-lecie odzyskania przez naszą ojczyznę niepodległości. W PKP Intercity z przyjemnością włączamy się w te radosne obchody, dlatego też listopadowy numer naszego magazynu pokładowego, który oddajemy w Państwa ręce, poświęciliśmy wolności. Chcemy podzielić się z Państwem jej różnymi obliczami, pokazać zarówno naszą wolność narodową, jak i wolność w jej innych aspektach – odkrywając w sporcie czy podróżach. Przecież dla wielu z nas to podróż kolejną jest synonimem wolności, daje poczucie niezależności i swobody. Wiemy jednak, że sposobów na celebrowanie niepodległości jest wiele, dlatego zapytaliśmy o nie Państwa w konkursie w mediach społecznościowych. Jego wyniki były ciekawe i różnorodne – dziękujemy, że zechcieliście się z nami podzielić swoimi doświadczeniami, które teraz możemy przekazać dalej. Dlatego też odsłoniliśmy wyjątkowy mural, będący połączeniem grafiki ozdabiającej nasze lokomotywy w ramach obchodów 100-lecia niepodległości oraz Państwa opowieści o przywiązaniu do polskości. Mural będzie można oglądać przez cały rok – w końcu wolność jest ważna nie tylko w listopadzie, kiedy obchodzimy Narodowe Święto Niepodległości, lecz także na co dzień, w każdym naszym działaniu. Wierzymy w to, że nawet jeżeli każdy z nas inaczej odczytuje wolność, jest ona wartością to jest wspólną dla wszystkich Polaków i wszyscy Państwo w tym szczególnym numerze magazynu „W Podróż” odnajdą coś dla siebie. Przyjemnej lektury!

Marek Chraniuk
Prezes Zarządu PKP Intercity

W tym numerze

LISTOPAD 2018

18

58
Podróż
nie tylko
służbowa

Nie
dokończysz
lektury
w pociągu?
Zrób zdjęcie
kodu,
by wygodnie
czytać
magazyn
na ekranie
smartfona.

@tunczyke

#photoday #photo
#photography #photographer
#trainstation #opole

@tunczyke

„Podróżować to żyć”.
Hans Christian Andersen
#pkp #pkpintercity
#polskie_koleje_państwowe

10

W RELACJE

- 6 WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO, POLSKO!
- 8 ŚWIĘTUJEMY NIEPODLEGŁOŚĆ
- 10 OD WOLNOŚCI DO WOLNOŚCI
- 14 SPEŁNIONY SEN O LATANIU
- 18 ALFABET MIASTA: KOPENHAGA
- 22 JĘZYK W PODRÓŻY: DUŃSKI

18

W BIZNES

- 50 W TRASĘ!
- 54 NOWOCZESNYM SZLAKIEM
- 56 DBAJ O ŚRODOWISKO –
WYBIERAJ KOLEJ
- 58 PODRÓŻ NIE TYLKO
SŁUŻBOWA

Na stronie 6 drukowanej edycji październikowego wydania magazynu „W Podróż” wkraść się błęd. W toku prac redakcyjnych w materiale pojawiły się zdania – skróty myślowe – które nie wyszły spod pióra pani Moniki Gajek. Za sformułowania niosące nieprecyzyjne informacje przepraszamy zarówno Autorkę tekstu, jak i Czytelników.

Redakcja

listopad 2018

W KULTURĘ

- 22 W RÓŻOWEJ PERUCE. WYWIAD
Z AGNIESZKĄ WITKOWICZ-MATOLICZ
- 30 WYSTARCZY POMYSŁ. ROZMOWA
Z REŻYSEREM ŻYCIA
- 32 OD PICASSA DO BARRAKUZ
EN: FROM PICASSO TO BARRAKUZ
- 38 O POLSKICH KUBISTACH
WŚRÓD PARYSKIEJ BOHEMY
- 40 CZARODZIEJE I MUGOLE
- 44 MUZYCZNA LISTA
OD GRZEGORZA KUPCZYKA
- 46 JESIENNE WYDARZENIA
- 48 LISTOPADOWE PREMIERY

W ZABAWĘ

- 62 TAM, GDZIE FORTUNA KOŁEM
SIĘ TOCZY
- 66 PODRÓŻ ZAPLANOWANA
- 68 ZAMIAST PRZYPADKOWEJ BAJKI
– ZAINSTALUJ APKĘ!
- 72 ZAGADKA DLA DZIECI

32

© FOT. BARRAKUZ

W PODRÓŻ

5

W PODRÓŻ

4

Wszystkiego najlepszego, Polsko!

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ
Przeczytaj raport na stronie nck.pl lub zrób zdjęcie kodu:

Obchody 100-lecia odzyskania niepodległości to świetna okazja, by przyjrzeć się bliżej temu, jak Polacy postrzegają swoją ojczyznę.

Opracowano na podstawie raportu Narodowego Centrum Kultury z 2016 roku; licencja: Creative Commons, prawo do tekstu: NCK.

Czym jest patriotyzm?

94%
okazywanie szacunku godła, fladze i hymnowi

92%
dbałość o przekazywanie dzieciom wartości narodowych

91%
dbałość o zabytki

90%
pielęgnacja lokalnych zwyczajów lub tradycji

88%
udział w wyborach i przestrzeganie prawa

87%
kibicowanie polskim sportowcom

Razem jesteśmy silniejsi!

Powód do dumy

Badani wskazywali wiele wydarzeń historycznych, które można zaliczyć do kanonu pamięci narodowej.

19%
wybór Karola Wojtyły na papieża w 1978 roku

18%
transformacja ustrojowa i obalenie komunizmu

14%
odzyskanie niepodległości w 1918 roku

11%
bitwa pod Grunwaldem

11%
powstanie warszawskie

9%
Sierpień '80, powstanie Solidarności, umowy sierpniowe

Droga do niepodległości

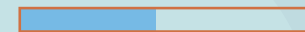
Jakie czynniki zdecydowały o odzyskaniu niepodległości po I wojnie światowej?

52%
przywiązanie do polskości i patriotyzm Polaków

43%
przekazywanie wartości narodowych w polskich rodzinach

40%
osłabienie zaborców po I wojnie światowej

37%
działalność Polaków w zakresie oświaty pod zaborami

36%
pamięć o powstaniach i walce o niepodległość

Bohater narodowy

Najważniejsza postać zasłużona dla odzyskania niepodległości

46%
JÓZEF PIŁSUDSKI

Symbole niepodległości

Jakie symbole przychodzą do głowy, gdy myślimy o niepodległości?

40%
flaga

33%
godło

11%
hymn

Czy masz flagę?

Z biegiem lat coraz więcej Polaków ma w domu flagę - w ciągu 12 lat odsetek takich osób wzrósł aż o 21%!

31%
2004 rok

52%
2016 rok

Świętujemy niepodległość!

Biało-czerwone pociągi, radosny mural, poznawanie polskich miast oraz wspólne śpiewanie hymnu – tak PKP Intereity świętuje 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości.

Zrób zdjęcie kodu, by zobaczyć mural w pełnej okazałości.

POZNAJEMY POLSKĘ

Chcemy także pokazać, jak piękny jest nasz kraj! Dlatego we współpracy z Polską Organizacją Turystyczną w trakcie dwóch ostatnich weekendów września zorganizowaliśmy zwiedzanie z przewodnikami miejsc bezpośrednio związanych z odzyskaniem przez Polskę niepodległości. Takie spacerowały odbyły się w Gdyni, Krakowie, Poznaniu oraz Warszawie i każdy chętny mógł bezpłatnie wziąć w nich udział. Uczestnicy spacerów otrzymali dodatkowo darmowe bilety do muzeów, m.in. do Muzeum Narodowego w Krakowie, Muzeum Narodowego i Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego w Poznaniu, Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni oraz do Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie.

* NIEPODLEGŁA DO HYMNU!

11 listopada w całej Polsce i w wielu miejscach na świecie w samo południe odśpiewany został hymn państwowy. Rozbrzmiał on także w pociągach PKP Intereity – Pendolino, Dartach i Flirtach.

Zadaliśmy o to, by barwy narodowe były widoczne na torach. Kursuje po nich 20 lokomotyw ozdobionych okolicznościową, biało-czerwoną grafiką, ukazującą sposoby świętowania niepodległości przez Polaków. Ten wyjątkowy tabor wykorzystywany jest do obsługi połączeń w całej Polsce i za granicą. Dodatkowo 60 EZT-ów, czyli nowoczesnych pociągów zespolonych – Pendolino, Flirt3 oraz PesaDART – zostało udekorowanych naklejkami programu „Niepodległa”, z cyfrowo odświeżonym rękopisem Józefa Piłsudskiego.

© FOT. OJA SZYDA

KAŻDY MA SWOJE SPOSOBY

Doskonale wiemy, że każdy Polak znajduje swój sposób na świętowanie niepodległości, dlatego zorganizowaliśmy konkurs, w którym zapytaliśmy: jaki? Była to niepowtarzalna okazja, żeby pokazać, jak ważna jest dla nas wolność, którą odzyskał 100 lat temu. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu zdjęć lub przygotowaniu filmów pokazujących pomysły na uczczenie niepodległości. Zgłoszenia były przyjmowane w mediach społecznościowych przez dwa tygodnie, a na autorów najlepszych prac czekały atrakcyjne nagrody. Dziś te najciekawsze zdjęcia i filmy można zobaczyć na muralu na warszawskim Solcu, w który zostały wplecione w formie radosnych biało-czerwonych rysunków. Zachęcamy do obejrzenia go na żywo – będzie dostępny do listopada 2019 roku – lub przyjrzenia się każdemu szczegółowi po zeskanowaniu kodu zamieszczonego powyżej.

ZNAKI WOLNOŚCI

O TRWANIU POLSKIEJ TOŻSAMOŚCI NARODOWEJ

NAJWAŻNIEJSZA WYSTAWA 2018 ROKU
10 listopada 2018 – 31 marca 2019

WYSTAWA NARODOWY
PREZENTAT RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ
ANDRZEJA DĄBIA
W STULISIE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

SPONSOROWANO ZE ŚRODKÓW
MINISTERSTWA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
W RAMACH PROGRAMU WIELKOLETNIENIA NIEPODLEGŁOŚCI
NA LATY 2017-2020

niepodległa

SŁUŻYMY
NIEPODLEGŁEJ

PARTNERZY WYSTAWY

PARTNERZY MEDIALNI

PARTNERZY ZAMKU

PARTNERZY MEDIALNI

TEKST: *Bogumił Gluszkowski*
trener, coach, sportowiec, wielokrotny
mistrz Polski w triathlonie, twórca
klubu sportowego CITYZEN_

droga
sportowca
niewybitnego

Od wolności do wolności

GDY Z PERSPEKTYWY DOJRZAŁEGO CZŁOWIEKA, Z PUNKTU, DO KTÓREGO DOTARŁEM, PATRZĘ NA SWOJE ŻYCIE I SPORTOWĄ KARIERĘ, ZACZYNAM DOSTRZEGAĆ, ŻE OD SAMEGO POCZĄTKU BYŁO ONO PASMEM DAWANEJ I ODBIERANEJ MI WOLNOŚCI. DZIAŁO SIĘ TO NA WIELU PŁASZCZYZNACH, A NAJWAŻNIEJSZĄ Z NICH BYŁ RUCH.

Pierwsze uczucie, jakie pamiętam, to radość i nieskończona potrzeba aktywności, bezwarunkowa miłość, która sprawiała, że od najmłodszych lat byłem gotów poświęcić wszystko, by tylko się ruszać. Wszystko inne – powrót do domu, posiłki, sen – wydawało mi się niezrozumiałą ingerencją w tę strefę najcudowniejszych chwil mojego życia. Na etapie szkoły działały już pewne zasady.

© FOT. KARINA AWARSKA FOTOGRAFIA

© FOT. KARINA AWARSKA FOTOGRAFIA

Ojciec stwierdził, że mogę robić wszystko, co zechcę, o ile będę miał najwyższą możliwą wówczas średnią, czyli 5,0. Odrabiałem więc lekcje jak najszybciej, ale za razem najbardziej efektywnie, by zabierać mi jak najmniej czasu. Potrzeba wolności stała się motorem, który sprawiał, że rozwijałem się w innej strefie, czyli w szkole. Nauczyłem się doskonale wykonywać swoje obowiązki, żeby uprawiać sport, cieszyć się nim i czerpać z niego ogromną radość. Pierwszy wyścig na 60 metrów w czwartej klasie szkoły podstawowej zmienił jednak moje postrzeganie sportu – przyniósł pierwsze niepowodzenie, które obudziło we mnie potrzebę porównywania się z innymi. Chciałem wygrywać.

NIBY NIC SIĘ NIE ZMieniŁO, RUCH NADAL BYŁ NAJWAŻNIEJSZYM ELEMENTEM MOJEGO ŻYCIA, ALE ODTĄD W TŁE KAŻDEJ Z PODEJMOWANYCH AKTYWNOŚCI POBRZMIWAŁO SŁOWO „MUSZĘ”.

Coraz częściej odczuwałem niedosyt, budziła się we mnie potrzeba bycia lepszym, na przekór wszystkim ograniczeniom. Dziś dla wielu ambicja jest siłą napędową rozwoju, jednak ja postrzegałem to zupełnie inaczej. Moje ciało nie było doskonałe. Trenerom trudno było spoglądać na mnie jako na przyszłego piłkarza, biegacza, a już na pewno nie widzieli we mnie triathlonisty. Czy to, co stało się później, wydarzyłoby się, gdyby nie odniesione porażki i chęć wygrywania? A może gdybym żył nieświadom fizycznych ograniczeń, byłbym dziś kimś innym? Moją szczerą wewnętrzną potrzebę ruchu, przekraczania osobistych granic zastąpiła jednak ambicja. Czy było w tym coś niewłaściwego?

W SPORCIE KAŻDE „MUSZĘ” STWARZA NAPIĘCIE, TO Z KOLEI OZNACZA BRAK SWOBODY, MNIEJSZĄ EFEKTYWNOŚĆ MIĘŚNI, NARAŻENIE ICH NA KONTUZJE.

Kiedy oddajesz swobodę ruchu, tworzenia, na rzecz porównywania się, potrzeby osiągnięcia wyrubowanych wyników, zaczynasz się mijać. Nie widząc tego, co cię spętało, podświadomie chcesz się od tego uwolnić, a im bardziej się szarpiesz, tym bardziej niszczysz siebie. Próbując się wyrwać z niewidocznych więzów, nadwierałem swój organizm. Gdy moje ciało odmówiło posłuszeństwa, doświadczyłem pierwszego ograniczenia fizycznej wolności. Następne dwa lata upływały mi na próbach nadgonienia straconego czasu, prowadzących do kolejnych przeciążeń i kontuzji. Pogodziłem się z myślą, że oto dotarłem do granicy siebie i nigdy już nie podaruję sobie magicznych chwil wygrywania. Odpuściłem. I wtedy stało się coś niesamowitego – w momencie, w którym najmniej się tego spodziewałem, przyszedł pierwszy sukces, zwycięstwa w biegach, spektakularne wyniki, które na bardzo długo dały mi siłę, by kontynuować swoją pasję, nawet mimo niepowodzeń, sportowych wzlotów i upadków.

© FOT. KARINA AWARSKA FOTOGRAFIA

PIERWSZY ARTYKUŁ O TRIATHLONIE PRZECZYTAŁEM, MAJĄC 18 LAT. WYSTARCZYŁO JEDNO ZDANIE, BYM UZNAŁ, ŻE TO DROGA DLA MNIE: W TEJ DYSCYPLINIE POTRZEBNY JEST TYLKO JEDEN TALENT – DO PRACY.

Nie wiedziałem, że przede mną ważna lekcja. Woda okazała się najlepszą nauczycielką. Przyniosła mi najwięcej porażek, ale też dała chyba najwięcej wiedzy o wolności, sobie samym i innych ludziach. Nie oddając ciosów, zapewnia nieskrępowaną swobodę i bezkarność, ale im mniej ją rozumiesz, im mocniej uderzasz, tym bardziej się w nią zapadasz, napinasz się, tracisz oddech oraz efektywność. Kiedy zacząłem z nią rozmawiać, w miejscu, które utożsamiałem z walką i wysiłkiem, nagle zacząłem czuć się najbardziej wolny. Pierwszy wygrany triathlon i pierwszy tytuł mistrza Polski przyszedł w tym samym momencie, w którym w moim życiu pojawiła się miłość. I choć miałem to szczęście, że nigdy nie zmuszała mnie ona do wyborów, to zmieniła się perspektywa, z jakiej odtąd spoglądałem na świat. Zrezygnowałem ze startów na rzecz świetnej – jak mi się wydawało – pracy, by zapewnić byt mojej rodzinie. A gdy po 6 miesiącach pojawiła się propozycja powrotu do sportu, musiałem podjąć najtrudniejszą z życiowych decyzji.

MAJĄC WSPARCIE NAJBLIŻSZEJ MI OSOBY, SPISUJĄC UMOWĘ NA KAWIARNIANEJ SERWETCE, ZDECYDOWAŁEM SIĘ NA POWRÓT DO SPORTOWEGO ŻYCIA I BRAKU STABILNOŚCI, PO TO, BY JESZCZE RAZ SPRÓBOWAĆ DOTKNAĆ TEJ NAJWAŻNIEJSZEJ STREFY – WOLNOŚCI I POCZUCIA WPŁYWU.

Rozpocząłem przygotowania do mojego pierwszego wyścigu na dystansie Ironman w Jümmie w 1995 roku. Wraz z kontraktem pojawiły się jednak oczekiwania: ze strony sponsora, ale też stawiane samemu sobie. Choć osiagnięcie oczekiwanego wyniku było moim być albo nie być, to nie miałem obaw. Dramat wydarzył się tydzień przed najważniejszymi zawodami – z jednej strony choroba, z drugiej informacja od sponsora, że wynagrodzenie otrzymam jedynie wtedy, gdy jako pierwszy Polak złamię czas 8 godzin 45 minut i znajdę się w pierwszej dziesiątce. Był to najważniejszy tydzień w moim życiu: sześć dni wyciszenia, braku treningów, mierzenia się ze strachem, z poczuciem odpowiedzialności i ze świadomością podjęcia błędnej decyzji, zastanawiania się nad przyszłością. W dniu przed zawodami wyobraziłem sobie jednak wszystkie najgorsze rzeczy, jakie mogły moją rodzinę i mnie spotkać, i nagle zniknęło poczucie strachu, byłem

CZYM JEST WOLNOŚĆ W SPORCIE?

Nie oddadzą tego żadne słowa. Każda dyscyplina ma w sobie coś, co pozwala zapomnieć o codziennych sprawach i problemach. Skoki narciarskie dają naprawdę sporo wolności i swobody. Aby to zrozumieć, warto samemu stanąć na szczycie skoczni i spojrzeć w dół – na malutkie drzewa i domy, i na całe miasto, które z tej perspektywy wygląda zupełnie inaczej. Najlepiej byłoby samemu zapiąć narty i wejść na belkę startową. Stąd jest już tylko droga w jedną stronę – 100 km/h w dół, na ponad dwumetrowych nartach. Gdy odbijam się z progu i lecę, jestem bliżej nieba. Wolność, swoboda, radość, ale i adrenalina, strach... To uczucie, które trudno oddać słowami.

**Jakub Kot,
były skoczek narciarski – medalista Mistrzostw Świata Juniorów i Zimowej Uniwersjady,
obecnie trener skoków narciarskich**

FOT. COURTESY JAKUB KOT

tylko tu i teraz. Wróciła dawna radość na myśl o tym, że przede mną możliwość zrobienia tego, o czym zawsze marzyłem, co naprawdę kocham.

WIEDZIAŁEM JUŻ, NA CZYM SIĘ OPRZĘĆ. BYŁY TO NAJPIĘKNIEJSZE ZAWODY W MOIM ŻYCIU!

Choć byłem tylko 11. w Europie, przy wyniku 8:42 sponsor zwrócił mi zaległe wynagrodzenie i wszystko skończyło się szczęśliwie. Pierwszym krokiem do wolności bycia sobą w czasie zawodów był jednak ten ostatni dzień przed wyścigiem, kiedy zdjęłem z siebie ciężar odpowiedzialności, więzów strachu i czasu. Wtedy, po raz pierwszy od bardzo dawna, poczułem znany mi z dzieciństwa smak wolności, jednak bogatszy o zdobyte później doświadczenie. Kolejne lata były wspaniałe – co roku udawało mi się zdobyć tytuł, podpisywałem intratne kontrakty, a w 2000 roku zdecydowałem się na kolejny ważny krok: założyłem swoją firmę. Nie miałem wprowadzić żadnej wiedzy w tym zakresie, ale ta wyniesiona ze sportu wystarczyła. Przenosiłem sportowe doświadczenia na biznes, który od 17 lat pozwala mi nie tylko utrzymać rodzinę, lecz także cieszyć się pasją i powrotami do tego, co kocham. Gdy co 3-4 lata stoję na starcie zawodów triathlonowych, ścigam się już bez żadnych oczekiwań, nie dźwigam ciężaru odpowiedzialności, cieszę się ruchem i swoim życiem, które pozwoliło mi zrozumieć, że tam, gdzie pojawiają się walka i presja, nie ma miejsca na prawdziwą wolność, ale to dzięki nim zaczynamy ją doceniać i rozumieć. W

Spełniony sen o lataniu

Skoki narciarskie to widowiskowy, ale i nieprzewidywalny sport. Zawodnicy mierzą się ze sobą, a także ze zmiennymi warunkami pogodowymi. Ci najlepsi, podziwiani przez kibiców, potrafią oddać perfekcyjny skok niezależnie od kaprysów wiatru. Nadechodzący sezon Pucharu Świata to doskonała okazja do tego, by przyrzeć się tej fascynującej dyscyplinie z bliższej perspektywy.

TEKST: Weronika Borkowska

S

Sezon zimowy 2000/2001 możemy uznać za początek małych zmaganiów w Polsce. To właśnie wtedy nastąpiła eksplozja talentu skromnego skoczka z Wisły. Kibice pokochali zarówno Adama Małysza, jak i sam sport – efektowny, zaskakujący, a jednocześnie budzący respekt. Skoki narciarskie z jednej strony trzymają widzów w nieustannym napięciu, z drugiej – odpowiadają na odwieczne marzenie ludzkości o lataniu.

Na Puchar Świata składają się trzydzieści trzy konkursy w dziewiętnastu miastach w Europie oraz w Japonii. Przyglądamy się wybranym ośrodkom zimowym, goszczącym w tym sezonie sportowców i kibiców.

Skocznia w Niżnym Tagile, Rosja

NA MALINCE I WIELKIEJ KROKWI

W sezonie 2018/2019 konkursy Pucharu Świata aż czterokrotnie zostaną rozegrane w Polsce: po dwa razy w Wiśle (17 i 18 listopada, na otwarcie) i w Zakopanem (19 i 20 stycznia 2019 roku). To prawdziwa gratka dla tych, którzy chcieliby podziwiać sportowe zmagania na żywo. Na zawody ściga tłumnie niemal cała Polska i zarówno Zakopane, jak i Wisła przeżywają prawdziwe oblężenie kibiców. Możemy być pewni niezwyklej atmosfery i gorącego doping. Dla fanów to niepowtarzalna okazja, by spotkać się ze swoimi idolami, dla skoczków – dodatkowa motywacja, ale i presja, zwłaszcza że na trybunach

W RELACJE

15

W PODRÓŻ

14

Skocznia im. Adama Małysza w Wiśle-Malince

pojawia się często sam prezydent RP. Skocznia Malinka w Wiśle została wybudowana w 1933 roku. Po modernizacji w 2008 roku nadano jej imię Adama Małysza. Docenił ją sam mistrz olimpijski Austriak Thomas Morgenstern, który w 2010 roku specjalnie przyjechał tu szlifować formę. Najstarszą i największą skocznią w Polsce jest zakopiańska Wielka Krokiew. Została wybudowana w latach 1923–1925, według projektu cenionego krakowskiego architekta Karola Stryjeńskiego.

MISTRZOWSKA CZWÓRKA

Oberstdorf, Garmisch-Partenkirchen, Innsbruck i Bischofshofen – to w tych czterech miastach od 1953 roku w ramach Pucharu Świata rozgrywany jest Turniej Czterech Skoczni. Zwycięstwo w zawodach

Große Olympiaschanze w Garmisch-Partenkirchen, Niemcy

Ōkurayama w Sapporo, Japonia

określanych mianem narciarskiego Wielkiego Szlema to marzenie niejednego skoczka. W tym roku impreza rozpocznie się 30 grudnia w Oberstdorfie, małej miejscowości o charakterze turystyczno-wypoczynkowym na południu Niemiec. Nowy rok zawodnicy tradycyjnie powitają w Garmisch-Partenkirchen (znanym też krócej jako Ga-Pa). Nie dla nich huczne świętowanie nocy sylwestrowej – polscy kadrowicze wspominali niegdyś w wywiadach, że po wzniesieniu o północy symbolicznego toastu natychmiast udawali się do łóżek, by należycie wypocząć przed konkursem. A czekało na nich nie lada wyzwanie – Große Olympiaschanze (czyli skocznia olimpijska, która zaczerpnęła swą nazwę od zimowych igrzysk w 1936 roku) ma bowiem opinię trudnej dla zawodników.

WYBRANE SKOCZNIE PUCHARU ŚWIATA

Skocznia: im. Adama Małysza
Miejsce: Wiśla-Malinka, Polska
Punkt K: 120

Skocznia: Wielka Krokiew im. Stanisława Marusarza
Miejsce: Zakopane, Polska
Punkt K: 125

Skocznia: Schattenbergschanze
Miejsce: Oberstdorf, Niemcy
Punkt K: 120

Skocznia: Große Olympiaschanze
Miejsce: Garmisch-Partenkirchen, Niemcy
Punkt K: 125

Skocznia: Bergisel
Miejsce: Innsbruck, Austria
Punkt K: 120

Skocznia: im. Paula Ausserleitnera
Miejsce: Bischofshofen, Austria
Punkt K: 125

Skocznia: Ōkurayama
Miejsce: Sapporo, Japonia
Punkt K: 123

Skocznia: Letalnica
Miejsce: Planica, Słowenia
Punkt K: 200

* Punkt K: czyli punkt konstrukcyjny. Według niego ustala się noty za odległość skoku. Za każdy metr uzyskany za punktem K zawodnik otrzymuje dodatkowe punkty. Jeśli wylądnie przed nim – noty są odpowiednio niższe.

ZWYCIĘSTWO POLSKICH ORŁÓW

Trzy dni później turniej przeniesie się do Austrii. Skocznia Bergisel w Innsbrucku to prawdziwa perełka architektoniczna. Za jej obecny, „kosmiczny” wygląd odpowiada irańska projektantka Zaha Hadid. Na samej górze, na wysokości 250 metrów, znajduje się panoramiczna restauracja (uwaga: nieczynna w czasie rozgrywania konkursu!). Z tarasu będziemy mieć doskonały widok na pobliski... cmentarz, co nieraz było obiektem żartów wśród skoczków. Warto wiedzieć, że Innsbruck dwukrotnie był gospodarzem zimowych igrzysk, o czym przypominają umieszczone w pobliżu skoczni zniszczone olimpijskie i symbol pięciu przecinających się kół. Ciekawostką jest też fakt, że w 1988 roku na Bergisel mszę świętą odprawił papież Jan Paweł II.

Turniej Czterech Skoczni zakończy się 6 stycznia 2019 roku w Bischofshofen, na skoczni im. Paula Ausserleitnera. Jej charakterystyczną cechą jest wyjątkowo długi rozbieg o małym nachyleniu. Idealnie zobrazował to nasz reprezentant Maciej Kot w wypowiedzi dla „Przeglądu Sportowego”: „Człowiek jedzie i jedzie, aż zaczyna przysypiać”. Mimo tych niedogodności, w TCS zwycięstwo odnieśli zarówno Adam Małysz (sezon 2000/2001), jak i Kamil Stoch (sezony 2016/2017 i 2017/2018). Trzymajmy mocno kciuki, aby i tym razem finał turnieju okazał się pomyślny dla polskiej kadry.

Lüftmalerei w Garmisch-Partenkirchen, Niemcy

SYLWESTER W BAWARII

Jak możemy spędzić Nowy Rok w Garmisch-Partenkirchen już po zakończeniu sportowych zmagani? Warto zwiedzić samo miasteczko, pełne urokliwych malunków na ścianach domów (z niem. Lüftmalerei), przedstawiających wydarzenia biblijne lub scenki z życia codziennego. Jest też ono świetną bazą wypadową na Zugspitze, czyli najwyższy szczyt Niemiec. Po wjechaniu kolejką na górę naszym oczom ukaże się panorama Alp. Możemy też udać się pociągiem do Monachium, oddalonego od Ga-Pa o około 100 km.

listopad 2018

Letalnica w Planicy, Słowenia

JAPOŃSKIE ZŁOTO

Dwa konkursy w Sapporo zobaczymy już w styczniu 2019 roku. Skoczkowie polecą do Japonii zaraz po zawodach w Zakopanem. Z tym krajem wiążą się dla Polaków miłe wspomnienia: na dużej skoczni Ōkurayama Wojciech Fortuna zdobył złoty medal na igrzyskach olimpijskich w 1972 roku. Skoki w Kraju Kwitnącej Wiśni nie należą do najłatwiejszych. Trudności sprawiać może zarówno długa podróż i zmiana strefy czasowej, jak i sama konstrukcja skoczni – Ōkurayama nie jest bowiem osłonięta od wiatru. Miasto Sapporo, największe na wysuniętej na północ wyspie Hokkaido, słynie także z odbywającego się co roku Festiwalu Śniegu. Turyści i mieszkańcy gromadzą się wtedy tłumnie na ulicach, by podziwiać ogromne lodowe i śnieżne rzeźby.

LOTY NA MAMUCIE

„Planica, Planica, snežna kraljica!” – mawia się, że każdy fan skoków narciarskich jest w stanie zanucić fragment tej skocznej słoweńskiej piosenki. Co ciekawe, jeden z jej współautorów, Slavko Avsenik, sam przed laty był skoczkiem, jednak kontuzja skłoniła go do porzucenia kariery i zajął się muzyką. To właśnie w Planicy kończą się zawody Pucharu Świata i poznajemy zdobywcę najważniejszego trofeum – Kryształowej Kuli. Skocznia Letalnica (dawniej: Velikanka, czyli Olbrzymka) to tzw. mamut, czyli skocznia o punkcie konstrukcyjnym umiejscowionym powyżej 170 metrów. To oznacza, że pozwala ona na dalekie loty. Aktualnym rekordzistą Letalnicy jest Kamil Stoch, który w 2017 roku skoczył na odległość 251,5 metra. **W**

alfabet miasta: kopenhaga

To miasto kanałów i rowerów jak Amsterdam, ale nie tak głośnie, choć tętni życiem i energią. Pełne malowniczych uliczek i artystów jak Praga, ale bez tłumu turystów. Potrafi zaskoczyć nietypowym połączeniem spokojnej, rodzinnej aury i luksusowego, nowoczesnego charakteru.

TEKST: Aneta Lewandowska

O

OTOCZONA MORZEM

Metropolia leży na dwóch wyspach – Zelandii i Amager. Bliskość morza ma swoje plusy: trzy duże plaże miejskie – Amager, Halvandet i Stranded – przyciągają szukających relaksu. Miłośnikom wody przypadną też do gustu przecinające miasto kanały. Najdłuższym w Europie mostem, rozciągniętym nad Sundem, bardzo szybko można się dostać do szwedzkiego Malmö. Te dwa kraje są tak blisko siebie, że w pogodny dzień z łatwością można dojrzeć Szwecję z kopenhaskiego brzegu.

K

KOPENHAŻANIE

To miłośnicy sztuki, mody i designu. W ich domach znajdziemy znaną na całym świecie porcelanę Royal Copenhagen, a na ulicy spotkamy ludzi ubranych oryginalnie i w stroje od projektantów. Myliłby się jednak ten, kto pomyśli, że są rozrzutni. Przeciwnie, kochają zdobycze z drugiej ręki i za grosze – świadczą o tym tłumy na organizowanych w każdej dzielnicy pchlich targach. Dla wytrawnego łowcy, biegłego w wyszukiwaniu modowych perełek, weekendowy targ w stolicy to prawdziwy raj. Kopenhaga obfituje też w świątynię sztuki, które zachwycą pasjonatów nie tylko najwybitniejszych dzieł, ale i historii. Do najliczniej odwiedzanych miejsc tego typu należy Ny Carlsberg Glyptotek, ufundowane – jak łatwo się domyślić – przez założycieli znanego browaru.

PIWO!

Poznań ma Lecha, Amsterdam Heinekena, a Kopenhaga – Carlsberga. Założyciel firmy J.C. Jacobsen nazwał markę od imienia swojego syna Carla. Browarnik był nie tylko niezwykle zdolnym przedsiębiorcą, ale także mecenasem sztuki i działaczem społecznym. Jego misja była ambitna – wyprodukować najlepsze piwo na świecie. Swoje receptury i składniki rozdawał innym browarnikom, uważając, że konkurencja i tak nie ma z nim szans. Ekscentryczny biznesmen, chcąc zapewnić szeroki dostęp do swojego lagera, obniżył ceny do takiego poziomu, że doprowadził do załamania na rynku. Z powodu charakterystycznej muszki i brody żartobliwie nazywany jest jednym z pierwszych hipsterów. Historia i degustacja czekają na odwiedzających browar Carlsberga w Valby. Co ciekawe, kopenhazanie wybierają częściej inną, mniej znaną markę tego producenta – piwo Tuborg, które przez pierwsze sto lat istnienia było produktem browaru powstałego w północnej części miasta.

P

E

EKSPERYMENT SOCJALNY – CHRISTIANIA

Enklawa niezależnych dusz, alternatywnych twórców i hipisów. Stanowiąca wolne osiedle Christiania to jeden z największych dylematów władz duńskich. Obecnie mieszkańcy tej osobliwej dzielnicy placą miastu podatki, ale jednocześnie mają zgodę na samostanowienie. Silnym magnesem na turystów są: unikatowy klimat tego niezależnego, sielankowego osiedla, powstające tu artystyczne rękodzieła i niecodzienne wydarzenia kulturalne. Prawdziwą magię można jednak poczuć, gdy zboczy się z głównej ulicy – wieczorne jam sessions i dźwięki pianina czy saksofonu wypełniające zatłoczone puby przenoszą słuchaczy i muzyków do Nowego Orleanu sprzed stu lat.

N

NISKIE TEMPERATURY

Średnia roczna temperatura ledwo przekracza tutaj 10 stopni Celsjusza, a mieszkańcy nie ruszają się z domu bez peleryny i kaloszy. Wiatr i deszcz nie są jednak dla nich wymówką i najczęściej rezygnują oni z podróży samochodami na rzecz rowerów, których od kilku lat jest w mieście więcej niż aut. Zadbane ścieżki rowerowe, kultura i dyscyplina kierowców sprawiają, że Kopenhaga to raj dla cyklistów mogących czuć się bezpiecznie przez cały rok. Często można tu zobaczyć jednoślady ze specjalnym osprzętem, który pozwala zabrać w podróż dzieci, domowe zwierzęta czy torby z zakupami.

H

HOLMEN – WYSPA Z NOWĄ OPERĄ KRÓLEWSKĄ

Fundatorem jednego z najdroższych na świecie gmachów operowych był miliarder Arnold Mærsk McKinney Møller. Oryginalny budynek opery, zaprojektowany przez Henninga Larsena, przyciąga nie tylko pasjonatów muzyki, lecz także architektury. Wnętrza oszalałają przepychem. Ściany zdobione są marmurem i złotem, którym pokryty jest również sufit głównej sali, jednej z tysiąca znajdujących się w budynku. Na widowni często zasiada duńska królowa, która ogląda wystawiane sztuki ze swojego balkonu.

G

GRILLOWANIE, PIKNIKI I IMPREZY

Duńczycy weekendy spędzają na relaksie, a kto odważy się hałasować w sobotni rano, temu biada i gęste tłumaczenia przed sąsiadami. Zamiast tego można odpocząć i spotkać się z przyjaciółmi. W cieplejsze dni nie tylko w przydomowych ogrodach, na plaży i w parku, lecz także na każdym wolnym kawałku zieleni mieszkańcy rozkładają koce i spędzają czas z bliskimi. Dotyczy to także kilku kopenhaskich cmentarzy. Poranny jogging czy przejażdżka rowerem w miejscu spoczynku zmarłych to żadne *faux pas*, również piknik zakrapiany alkoholem albo grzybobranie są tu uważane za normalne. Międzynarodowy charakter Kopenhagi przyciąga mnóstwo młodych ludzi z całego świata, którzy mogą wybrać inną formę rozrywki na powietrzu. Coroczny event Bas Under Buen w dzielnicy Frederiksberg, organizowany pod jednym z wiaduktów przy stacji metra, to raj dla fanów głośnego beatu. Wstęp na wydarzenie jest darmowy. Jeśli komuś nie spodoba się akurat ta impreza, może wybrać inną – w mieście nie brakuje okazji i miejsc do zabawy.

A

ADRENALINA

W Kopenhadze znajdują się dwa parki rozrywki – Tivoli i Bakken. W Ogrodach Tivoli, oprócz miłośników szalonych przejażdżek, coś dla siebie znajdą też osoby o słabszych nerwach. Zachwycą ich np. występy artystów z całego świata czy spacer, do których zachęcają efektowne iluminacje. Warto także udać się w krótką, 10-minutową podróż za miasto i odwiedzić najstarszy park rozrywki na świecie – Bakken. Już sama droga przez piękny las wprowadza w nostalgiczny, przyjemny nastrój. Historyczny klimat tego miejsca (oraz darmowy wstęp!) przyciąga całe rodziny. Klasyczne atrakcje, w tym ogromna drewniana konstrukcja kolejki górskiej, to coś, czego nie można przegapić.

AMALIENBORG

Pałac Królewski Amalienborg to muzeum i zarazem siedziba królowej Małgorzaty II oraz jej męża Henryka. Gdy głowa państwa jest w domu, nad budynkiem powiewa oficjalny sztandar. Zmiana warty jest szczególnie uroczysta w niedzielne południe – cały akt uświetnia dodatkowo orkiestra. W swoje urodziny, 16 kwietnia, monarchini pojawia się na balkonie pałacu, by pozdrowić tłum. Duńczycy uwielbiają swą królową i wypowiadają się o niej z dumą – lepiej nie prowokować ich krytycznymi uwagami! **W**

A

DANIA Z INTERRAIL

Zwiedź Kopenhagę, a także inne miasta Danii dzięki ofercie Interrail. W ramach One Country Pass masz do wyboru bilet typu flexi na 3, 4, 6 albo 8 dni przejazdów do wykorzystania w ciągu miesiąca na podróże pociągami po wybranym kraju. Dowiedz się więcej na intercity.pl/interrail

AUTOR: BO HELLDÉN

JĘZYK W PODRÓŻY
SPROG PÅ REJSEN

DUŃSKI DANSK

GDZIE MOŻNA ZJEŚĆ
NAJLEPSZEGO ŚLEDZIA
W KOPENHADZE?
BĘDĄC TUTAJ, TRZEBA
GO SPRÓBOWAĆ.
HVOR KAN MAN FÅ
DE BEDSTE SILD I
KØBENHAVN? DE SKAL
PRØVES, NÅR JEG ER HER.

MAM OCHOTĘ NA LUNCH.
MOŻE ZJEMY SMØRREBRØD
ALBO FRIKADELLE?
JEG HAR LYST TIL FROKOST.
SKAL VI SPISE SMØRREBRØD
ELLER FRIKADELLER?

W jakich
godzinach
można
odwiedzać
Muzeum Sztuki
Współczesnej
Louisiana?
Hvad er
Louisiana
Kunstmuseums
åbningstider?

CZY WIESZ,
ŻE OGRODY TIVOLI
TO DRUGI NAJSTARSZY
PARK ROZRYWKI
NA ŚWIECIE?
VIDSTE DU, AT TIVOLI ER
VERDENS NÆSTÆLDSTE
FORLYSTELSESPARK?

CZY MOŻESZ
MI ZROBIĆ
ZDJĘCIE PRZY
POMNIKU
MAŁEJ
SYRENKI?
DZIĘKUJĘ!
VIL DU VÆRE
SÅ VENLIG
AT TAGE ET
BILLEDE AF
MIG FORAN
DEN LILLE
HAVFRUE?
MANGE TAK!

Kiedy rodzina
królewska
będzie
przebywać
w Amalienborg?
Hvornår er
kongefamilien
tilstede på
Amalienborg?

Jesteśmy
na bulwarze
Andersena.
Uwielbiam bajki
tego autora!
Vi er på H.C.
Andersens
Boulevard.
Jeg elsker hans
eventyr!

ILE KOSZTUJE
COPENHAGEN
CARD, KTÓRA
UMOŻLIWIA
DARMOWY
WSTĘP
DO WIELU
MIEJSC ORAZ
PRZEJAZDY
KOMUNIKACJĄ
MIEJSKĄ?
HVOR MEGET
KOSTER ET
COPENHAGEN
CARD, SOM
GIVER GRATIS
ADGANG
TIL MANGE
STEDER SAMT
TIL OFFENTLIG
TRANSPORT.

Przepraszam, którądy dojdę
do słynnego deptaku Strøget?
Undskyld, hvordan kommer jeg
hen på Strøget?

Agnieszka Witkiewicz-Matolicz,
autorka książki „Niezwykłe dziewczyny.
Rak nie odebrał im marzeń”

© FOT. ŁUKASZ MACINA

Żyje w biegu, bo szybkiego tempa wymaga nie tylko praca w radiu, gdzie prezentuje serwisy informacyjne, ale też codzienne obowiązki młodej matki, która zawsze ma dużo na głowie. Do tego obrazu spełnionej kobiety słowo „rak” zdaje się nie pasować. A jednak – historia Agnieszki Witkiewicz-Matolicz jest przykładem, że choroba nie wybiera. I to tylko od nas zależy, jaką postawę wobec niej przyjmujemy. Książka „Niezwykłe dziewczyny” dowodzi, że warto mieć nadzieję – zawsze.

ROZMAWIAŁA: Ewa Cieślak

W różowej peruce

PANI KSIĄŻKĘ MOŻNA OKREŚLIĆ JAKO REPORTAŻ, A TAKŻE JAKO SWEGO RODZAJU PORADNIK DLA PACJENTÓW. DLA MNIE TO JEDNAK OPOWIEŚĆ O ŻYCIU. ZAPOWIADA TO JUŻ SAMA OKŁADKA, NA KTÓREJ WIDĄC JEJ BOHATERKI – KOBIETY W INTENSYWNIE RÓŻOWYCH PERUKACH. CHYBA DALEKO IM DO STEREOTYPOWEGO OBRAZU CHORYCH NA RAKA?

Bohaterki mojej książki – młode kobiety, które zachorowały na raka piersi – postanowiły chorować inaczej. Przede wszystkim po prostu żyć i to na sto procent. Oczywiście nie chodzi o to, by w trakcie chemioterapii zdobywać ośmiotysięczniki czy biegać maratony. Chodzi o podejście – pozytywne i optymistyczne, czasami nawet pełne humoru. Takie nastawienie pomogło im przejść przez ten trudny czas, a po leczeniu nie tylko wrócić do normalnego życia, ale też zacząć to życie inaczej postrzegać, bardziej doceniać.

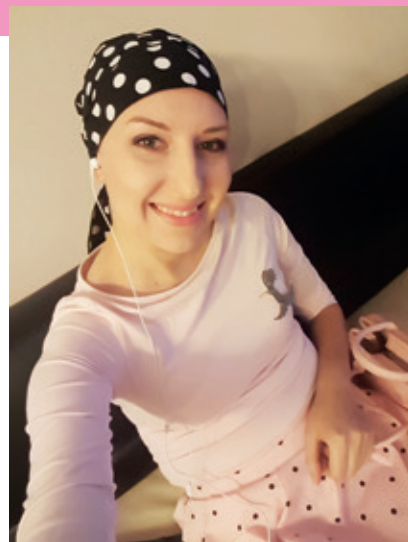
KASIA, JEDNA Z DZIEWCZYN, PO LECZENIU ZREALIZOWAŁA MARZENIE, BY ZOSTAĆ MAMĄ. INNA, HANIA, ROK PO CHEMIOTERAPII OPŁYNĘŁA JACHEM ANTARKTYDĘ I USTANOWIŁA REKORD ŚWIATA. PEWNIENIE WYSŁUCHAŁA PANI WIELU TAKICH NIEZWYKŁYCH HISTORII PODCZAS PRZYGOTOWYWANIA REPORTAŻU, ALE PUNKTEM WYJŚCIA MUSIAŁA BYĆ PANI WŁASNA CHOROBA. NIEWIELE PANI O NIEJ PISZE W KSIĄŻCE.

Pamiętam przerażenie i strach, gdy sama w wieku 32 lat usłyszałam diagnozę. Miałam roczne dziecko, bałam się nie tylko o własne życie, ale też o to, czy zdołam wychować syna. Później w trakcie leczenia zobaczyłam, że przez ten trudny czas można jednak przejść, że on mija i że jest perspektywa na przyszłość. Stąd pomyśliłam na książkę, by dać nadzieję tym, którzy są na początku drogi, by ci pacjenci bali się choć trochę mniej. I by przełamać tabu, które jest w Polsce bardzo silne, a wynika głównie z braku wiedzy. Dlatego trzeba rozmawiać, także o raku. Nie powielać mitów, a stawiać na fakty. Mnóstwo ludzi przeszło przez chorobę nowotworową i wróciło do normalnego życia – tylko że rzadko o tym mówią. Brak takich pozytywnych przykładów potęguje poczucie beznadziei i bezsilności u pacjentów, którzy słyszą diagnozę. Pyta Pani o to, dlaczego niewiele piszę w książce o swojej chorobie. W każdej z opowieści przedstawionych bohaterów zawarta jest część mojej historii. Też byłam młodą matką – karmiłam piersią, gdy wyczułam guzek. Tak samo chciałabym w przyszłości mieć więcej dzieci, realizować się zawodowo. Jednak moje leczenie przebiegało trochę inaczej. Ten główny etap trwał tylko trzy miesiące, bo lekarze zdecydowali, że nie będzie chemioterapii. Uznałam, że historie dziewczyn, które miały trudniejszą przeprawę, są po prostu ciekawsze.

Hania

© FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

Ewa

© FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

KSIAŻKĘ OTWIERA CYTAT SUSAN SONTAG PRZYRÓWNUJĄCY W PEWNYM SENSIE CHOROBY DO PODRÓŻY, NA KTÓRĄ PASZPORT KAŻDY DOSTAJE WRAZ Z CHWILĄ URODZIN. CHYBA NA CO DZIEŃ, GDY WSZYSTKO JEST W PORZĄDKU, TRUDNO NAM JEDNAK O TYM PAMIĘTAĆ, A POWAŻNE KŁOPOTY ZE ZDROWIEM ZAWSZE WYWOŁUJĄ SZOK?

Bohaterki mojej książki to kobiety młode. Żadna z nich w momencie diagnozy nie miała jeszcze 40 lat, niektóre nie miały nawet trzydziestki na karku. To wiek, w którym myśli się o założeniu rodziny, dzieciach, karierze zawodowej, rozwoju osobistym, zmianie mieszkania, a nie o chorobach. Dziś, w dobie Instagrama, wszyscy pokazują, jacy są piękni, modnie ubrani, jakie mają ładne mieszkania, ciekawe życie pełne podróży i dobrego jedzenia. Choroba, i to jeszcze tak poważna jak rak, nie pasuje do tych realiów. Dlatego podziwiam odwagę bohaterek mojej książki, które publicznie, także w tych pełnych iluzji mediach społecznościowych, otwarcie mówiły o swoich problemach. Pisały o swoich przeżyciach czy emocjach na Facebooku, a na Instagramie publikowały zdjęcia z leczenia, także te w perukach czy bez włosów.

Beata

© FOT. BEATA BLACHAN

W KULTURZE

Joanna

ISTOTNIE – NIEKTÓRE BOHATERKI KSIĄŻKI NIE BAŁY SIĘ WRZUCAĆ NA SWÓJ INSTAGRAM POSTÓW Z HASZTAGIEM #RAKPIERSI. CZY MÓWIENIE O CHOROBY – TAKŻE TAM, GDZIE PROMUJE SIĘ WYSTYLIZOWANE ZDJĘCIA W NIESKAZITELNYM MAKIJAŻU – TO SPOSÓB, BY SOBIE Z NIĄ PORADZIĆ?

Na pewno to jeden ze sposobów. Dziewczyny wprost mówią, że pomagało im pisanie o swoich przeżyciach, wyrzucenie z siebie tych emocji. Dzięki mediom społecznościowym czuły się też mniej samotne. Nawet jak miały gorsze dni, byli ludzie, którzy zapewniali je, że ładnie wyglądają, i pisali, że kibicują, trzymają kciuki. To dawało dodatkową energię.

CZY CHOROBA TO POWÓD DO WSTYDU? POWSZECHNIE WYDAJE SIĘ, ŻE SZCZEGÓLNICIE TA PRZEWLEKŁA CZY ŚMIERTELNA ODBIERA RADOŚĆ ŻYCIA I GODNOŚĆ, A TAKŻE PRZYJACIOŁ, PRACĘ...

Moim zdaniem to żaden wstyd, to normalna część życia. Choroba może dotknąć każdego bez wyjątku. Nie mamy na to wpływu. Natomiast na pewno pacjenci onkologiczni są w jakiś sposób napiętnowani w społeczeństwie – odium raka powoduje, że ludzie się boją, nie wiedzą, jak się zachować, jak z chorym rozmawiać. Bywa, że się odsuwają. Pokutuje stereotyp, który właśnie Pani opisała, że poważna choroba powinna bardzo dużo odbierać – radość życia, godność,

przyjaciół, pracę, szansę na realizację marzeń, na macierzyństwo. Razem z niezwykłymi dziewczynami chcemy odczarować ten mit. Bo dlaczego choroba ma odbierać radość życia? Nikt nie wie, ile czasu mu zostało, jaki czeka go los, dlatego trzeba się cieszyć każdym dniem. Ja i bohaterki mojej książki paradoksalnie po chorobie znacznie bardziej cieszymy się życiem. Dziś kompetentni lekarze starają się, by rak piersi odbierał jak najmniej – stąd operacje oszczędzające pierś lub jednocześnie rekonstrukcje, metody zachowania płodności, by po chemioterapii można było zostać mamą, no i leczenie na tyle skuteczne, by pacjentki mogły realizować się zawodowo, rodzinie, spełniać marzenia przez wiele lat po diagnozie.

NA KARTACH „NIEZWYKŁYCH DZIEWCZYN” WIELE JEST ZDAŃ, KTÓRE CHWYTAJĄ ZA GARDŁO – O OJCU, KTÓRY W DNIU WLEWU W GEŚCIE SOLIDARNOŚCI Z CÓRKĄ GOLI SOBIE GŁOWĘ, CZY STRACHU O TO, CZY NOWO NARODZONE DZIECKO NIE BĘDZIE WYCHOWYWAĆ SIĘ BEZ MAMY. JEDNOCZEŚNIE JEDNAK SĄ TAM TEŻ ZABAWNE MOMENTY, GDY PANI ROZMÓWCZYNIE PRZYRÓWNUJĄ REHABILITACJĘ DO KOLONII, A CHEMIE DO ŚWIETNEGO SPOSOBU, BY WRÓCIĆ DO WAGI Z CZASÓW LICEUM. CZY HUMOR POMAGA W CHOROBY? I CZY W OGÓLE WYPADA ŚMIAĆ SIĘ Z RAKA?

A dlaczego nie wypada? Poczucie humoru jest pomocne we wszystkich trudniejszych sytuacjach w życiu. Sprawia, że łatwiej je przetrwać, spojrzeć z innej perspektywy. A humor w chorobie? Cóż... mówią, że śmiech to zdrowie, więc warto potraktować go jak element terapii!

„TO, ŻE MOŻNA CHOROWAĆ INACZEJ, DAJE SIĘ I WOLNOŚĆ” – PISZE PANI W ROZDZIALE POŚWIĘCONYM JEDNEJ Z BOHATEREK, MAGDZIE. CZY NOWOTWÓR, A RACZEJ SPOSÓB RADZENIA SOBIE Z NIM, FAKTYCZNIE MOŻE W JAKIŚ SPOSÓB DAĆ WOLNOŚĆ?

Hania

© FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

Nie mamy wpływu na rokowania, ale możemy mieć wpływ na to, jak przez leczenie przejdziemy. Czy będziemy smutni, zamkniemy się w czterech ścianach, czy będziemy cieszyć się z każdego dnia i po prostu korzystać z życia. Choroba nowotworowa, jak każda sytuacja graniczna, pomaga spojrzeć na życie z innej perspektywy. Przede wszystkim uświadamia nam, jak bardzo życie jest kruche. I że nie warto odkładać planów czy marzeń na później. To nasze życie i trzeba je wziąć w swoje ręce. Takie podejście pomaga inaczej ustawić priorytety, nie przejmować się bzdurami, zrezygnować z toksycznych znajomości, uwolnić się od ograniczeń, które są w naszych głowach.

CO DZIESIĄTA KOBIETA ZACHORUJE NA RAKA PIERSI – PRZYPOMINA JEDNA Z BOHATEK. MÓWIĄC OBRAZOWO: CO DZIESIĄTA CZYTELNICZKA TEGO WYWIADU BĘDZIE MUSIAŁA ZMIERZYĆ SIĘ Z TĄ CHOROBY. CZY JEST COŚ, CO MY, KOBIETY, POWINNYŚMY ZROBIĆ JUŻ TERAZ?

Każda kobieta, także młoda czy w ciąży i karmiąca piersią, powinna się badać. Ważne jest comiesięczne samobadanie, ale bardzo istotne są też badania obrazowe, które pozwalają wychwycić ewentualne zmiany na wczesnym etapie – USG dla młodszych kobiet i mammografia dla trochę starszych. Panie, które teraz czytają ten artykuł, powinny sobie szczerze odpowiedzieć na pytanie, kiedy ostatnio robiły takie badanie. I nie zwlekając, chwycić za telefon, żeby umówić się na wizytę u lekarza – jak nie w tej chwili, to jak tylko wysiądą z pociągu. Zwracam się bezpośrednio do nich – zróbcie to koniecznie, nie ma co szukać wymówek.

KAŻDĄ OPOWIEŚĆ KOŃCZY PANI, PYTAJĄC ROZMÓWCZYNIE, CO PRZEKAZAŁYBY INNYM DZIEWCZYNOM, KTÓRE ZACHOROWAŁY. A CO PANI BY IM POWIEDZIAŁA?

To nie koniec świata. Rak piersi jest dziś chorobą, którą się leczy. I są duże szanse na to, by po leczeniu wrócić do normalnego życia. Sytuacja, choć trudna, nie jest beznadziejna. Warto więc dać sobie chwilę na emocje, przeżyć diagnozę po swojemu, a później zacząć działać i podejść do leczenia z optymizmem. Dobrze też na początku pogłębić wiedzę na temat nowoczesnych terapii, poszukać zaangażowanych lekarzy i zrobić badania genetyczne, bo od nich zależy rodzaj leczenia. W swojej książce, oprócz historii dziesięciu niezwykłych kobiet, zamieściłam rozmowy z lekarzami i ekspertami – onkologami, ginekologiem, chirurgiem, genetykami, psychoonkologiem. Zebrałam w nich ważne informacje dotyczące tego, jak i gdzie się leczyć. Ten proces jest trudny, ale dość szybko mija. Ja już jestem prawie dwa lata po diagnozie i coraz rzadziej myślę o chorobie. Choć może to zabrzmieć przewrotnie – choroba może też przynieść coś pozytywnego. Ja wreszcie żyję według własnych zasad, cieszę się z każdego dnia. No i napisałam książkę!

*„Niezwykłe dziewczyny.
Rak nie odebrał im marzeń”
Agnieszka Witkiewicz-Matolich,
Oficyna 4eM*

Aleksandra Anna

© FOT. PIOTR SZCZEPAŃSKI

Wystarczy pomysł

NIEDAWNO UKAZAŁ SIĘ FILM „NAJSTARSZY SZEWCZ INTERNETU”, W KTÓRYM PRZEDSTAWIONA ZOSTAŁA HISTORIA PANA ADAMA, PROMUJĄCA JEGO WARSZTAT. SKĄD TEN TEMAT? CZY RZECZYWIŚCIE – TAK JAK WSPOMNIAŁ PAN W FILMIE – POWSTANIE NOWY POZYTYWNY CYKL DOTYCZĄCY WYMIERAJĄCYCH ZAWODÓW?

Właśnie wracam z warsztatu pana Adama. Kręcąc o nim film, postanowiłem nie tylko promować w social mediach jego pracę, ale też kupić mu sztyl reklamowy, który będzie przykuwał uwagę przechodniów. Ludzie lubią oglądać minidokumenty, więc mam nadzieję, że będzie okazja, by kontynuować temat zawodów. Proponowano mi przygotowanie materiału o pewnym zegarmistrzu, ale ciekawe są nie tylko wymierające profesje. Również w wielu współczesnych zajęciach można dostrzec magię – wszystko zależy od człowieka.

Daniel Rusin, znany jako Reżyser Życia, twórca popularnych filmów na YouTube

Często mawia, że scenariusze pisze życie, ale to właśnie on dostrzega potrzebę, by o różnych aspektach rzeczywistości opowiadać w swoich krótkometrażowych filmach. Daniel Rusin, znany jako Reżyser Życia, tworzy plan, nagrywa, montuje, a potem dzieli się swoimi realizacjami na YouTube, bo – jak podkreśla – to doskonale miejsce, by spotkać się z innymi.

ROZMAWIAŁA: Anna Chmiel

PANA FILMY SĄ BARDZO POPULARNE W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH. OGŁĄDAJĄCY LAJKUJĄ, KOMENTUJĄ, WYKAZUJĄ EMPATIE I ZAANGAŻOWANIE. JAK WYGLĄDA SYTUACJA W ŚWIECIE RZECZYWISTYM? CZY ŁATWO AKTYWIZOWAĆ INNYCH DO DZIAŁANIA?

„Namówili go, by skoczył na główkę”, który nakręciłem w 40 minut kamerą sportową, uzyskał 8 milionów wyświetleń na Facebooku, milion na YouTube, był pokazywany w telewizji. Zauważyłem, że w internecie funkcjonują dwa typy osób. Jedni oglądają moje filmy raczej z przypadku, bo się im akurat wyświetliły, trochę narzekają, niektórzy hejtują. Druga grupa, bardzo zaangażowana, reaguje serdecznie i entuzjastycznie. Ci mają serce do tego typu projektów i właśnie dzięki nim w social mediach jest siła. Na szczęście nie kończy się na dużej liczbie wyświetleń i polubień – niektórzy od razu chcą pomóc i można z nimi działać cuda, także w realu. Często

występują w moich filmach za darmo, odmawiając przyjęcia wynagrodzenia. Co ciekawe, nagrane przeze mnie historie wykorzystują też w swojej pracy nauczyciele, np. na lekcjach języka polskiego lub historii.

DO KOLEJNEGO PROJEKTU NA TEMAT PRZEŚLADOWAŃ W SZKOLE ZORGANIZOWAŁ PAN CASTING DLA MŁODZIEŻY. CZY W FILMACH CHCĄ BRAĆ UDZIAŁ TZW. MŁODZI GNIEWNI, CZY ZNUDZONE CODZIENNOŚCIĄ NASTOLATKI?

I tacy, i tacy. Dostałem mnóstwo zgłoszeń, ponad tysiąc wiadomości. Lubię pracować z nowicjuszami, w większości moich filmów pojawiają się osoby, dla których jest to pierwszy kontakt z kamerą. Zawodowi aktorzy często mają już pewną manierę, a na planie nie bawią się, bo to dla nich kolejne

WSPÓLNA INICJATYWA

PKP Intercity i Reżyser Życia przygotowali wspólnie film z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Jest to inicjatywa narodowego przewoźnika kolejowego.

Zaangażowali się w nią jego pracownicy, którzy znaleźli się wśród bohaterów produkcji wyświetlanej m.in. na monitorach w pociągach, a także w mediach społecznościowych. Jeżeli nie widziałeś jeszcze filmu, zajrzyj na profil Reżysera Życia na YouTube.

NIEWĄTLIWIE JEST PAN PRACOWITYM CZŁOWIEKIEM. CZY Z CZEGOŚ PAN REZYGNUJE?

Wszystkie filmy tworzę wieczorami oraz w soboty i niedziele, bo na co dzień pracuję na etacie. Nie pamiętam, kiedy ostatnio miałem wolny weekend. Zresztą wtedy najczęściej i tak prowadzę warsztaty filmowe – w poprzednim tygodniu byłam akurat w Krakowie. Bardzo dużo się dzieje, ale na razie nie szukam sposobu na odprężenie, bo mnie ta pasja nie męczy. Mam jeszcze nastawienie dużego dziecka, które dostało świetną zabawkę. Oczywiście, jak każdy, czasami jestem zmęczony, ale tworzenie dodaje mi energii. W

listopad 2018

© FOT. MATERIAŁY PRASOWE

zlecenie. Naturszczycy mają jeszcze zapal, nikt nie narzeka, jest miła atmosfera. A to ważne, bo filmowanie to ciężka praca – wiele ujęć, próby, przemieszczanie się. Wybieram osoby, które czują w tym coś głębszego, bo niektórzy faktycznie chcą po prostu być sławni, zaistnieć na YouTube. Głos pokolenia młodych jest dla mnie ważny, a ich uwagi niekiedy bardzo cenne. Dostają oni gotowy scenariusz, uczą się go na pamięć, ale zawsze jest trochę miejsca na improwizację – to zwiększa kreatywność i daje więcej zabawy.

NIE MARZY PAN O PRODUKCJI DWU-, TRZYGODZINNEJ? JAKIE WYZWANIA WIDZI PAN PRZED SOBĄ?

Oczywiście, że marzę o dużym filmie, ale mam świadomość, że to generuje ogromne koszty i wymaga pracy wielu osób. Moje obecne produkcje nie potrzebują takiej logistyki, robię wszystko sam jako reżyser, operator, montażysta, a niekiedy na nagranie mam zaledwie godzinę. Inspirują mnie thrillery psychologiczne, takie jak „Podziemny krąg” czy „Siedem” z Bradem Pittem. I jak wcześniej wspomniałem, bardzo lubię pracować z młodzieżą, której przedstawiciele rzadko grają w polskich filmach. A zatem jeśli miałbym wybierać, to w przyszłości chciałbym zrealizować thriller psychologiczny, w którym zagrają nastolatki.

© FOT. MATERIAŁY PRASOWE

W PODRÓŻ

31

© FOT. BARRAKUZ

Praca Barrakuz dla Anegre Studio / Artwork by Barrakuz for Angere Studio

From Picasso
to Barrakuz

Od Picassa do Barrakuz

Fragmenty gazet i starych fotografii, strzępki tkanin, kawałki uschniętych roślin. Urwane słowa, którym nadaje się nowy kontekst. Poruszające wyobraźnię, zabawne i pełne ekspresji połączenia obrazu i tekstu. Sztuka kolażu od stu lat ma się dobrze, a dziś, dzięki dostępności nowych technik, może się nią zająć praktycznie każdy.

EN Magazine and newspaper clippings, portions of old photographs, bits of textile or dried flowers. Broken off words in a brand new context. Entertaining and expressive combinations of words and images that spark the imagination. The art of collage has been doing well for over a century; and today, thanks to new widely available techniques practically anyone can do it.

TEKST/TEXT: Ewa Cieślak

TŁUMACZENIE / TRANSLATION: Malgo Dzierugo

K Kolaż swoją nazwę wziął od francuskiego słowa „coller” (nalepiać, przyklejać). Historia sztuki określa go jako intermedium, czyli dzieło powstałe na skutek połączenia różnych środków wyrazu. Przekraczanie granicy gatunków, stylów i poszukiwanie nowych technik zawdzięczamy działalności artystycznej twórców z początku XX wieku, takich jak Max Ernst, Georges Braque czy Pablo Picasso. Współcześnie kolaż z kart papieru i płócien przenosi się na ubrania czy wielkoformatowe malowidła na budynkach.

EN → Collage (from the French: coller, “to glue”) is often described as an interdisciplinary technique that combines many means of expression. It was the visionary artists of the early 20th century who pushed the boundaries in all sorts of ways by going beyond the limitations of singular genres, styles and techniques. It is them who pioneered the art of collage, including Max Ernst, Georges Braque and Pablo Picasso. Nowadays, art once reserved to pieces of paper and canvases, made its way into large scale murals and fashion design.

Zanim umrzemy chcemy żyć.

Kolaż Moniki Stpiczyńskiej / Collage by Monika Stpiczyńska

THE CRUMBS OF REALITY

Cubists, known for introducing simultaneity by breaking up with the traditional single viewpoint, used the art of collage to redefine the the rules guiding centuries-old concepts of perspective. Surrealist artists escaped reality through the art of collage, while dadaists used it to provoke and simultaneously criticise stiff social norms. All of them regularly reached for newspaper clippings concerning current affairs and adverts, oftentimes juxtaposing it with their drawings or paintings. And just like that, their surrounding reality escaped the contains of canvas. Guillaume Apollinaire in "La Peinture moderne" wrote: "Picasso and Braque took fonts from various signboards and print titles and transferred them onto their paintings, and since advertisements and signs function as near artistic creations in modern cities, they deserve to be part of artwork". This notion surprisingly prevails to this day; contemporary artists generously take from their surroundings, both directly and metaphorically.

Wyklejanka Wisławy Szymborskiej / Wisława Szymborska's pastiche

© FOT. WISŁAWA SZYMBORSKA, DO GIEŁY SZANCEROWEJ, 1986, ARCHIWUM MOCAK-U
NIEDATOWANE, ARCHIWUM MOCAK-U

OKRUCHY RZECZYWISTOŚCI

Kubiści, dzięki łamaniu zasad perspektywy, wykorzystywali kolaż, by na nowo określić reguły rządzące przestrzenią, surrealiści odrywali się dzięki niemu od rzeczywistości, a dadaiści prowokowali i krytykowali skostniałe ramy społeczne. Wszyscy oni często wykorzystywali fragmenty współczesnych sobie gazet i reklam, często łączonych z własnoręcznie wykonanymi rysunkami czy malarstwem. Dzięki temu otaczająca ich rzeczywistość wkroczyła między ramy płótna. Guillaume Apollinaire w tekście „Malarstwo nowoczesne” pisał: „Picasso i Braque przenieśli wprost z szyldów i rozmaitych druków czcionki i ornamenty do swoich obrazów, bo przecież w mieście nowoczesnym reklama i szyldy spełniają niemal funkcję artystyczną i zasługują na to, by je przenieść do sztuki”. Brzmi to zaskakująco aktualnie – dziś również artyści czerpią pełnymi garściami z tego, co znajduje się wokół nich.

#KOLAŻ
#INSTAGRAM

@SAMMYSLABBINCK
profil belgijskiego artysty Sammy'ego Slabbinka to zabawne prace podszyte nutą niepokoju.

@ZLEPKI.COLLAGES
Monika Stpiczyńska tworzy, jak sama pisze, „autorski kolaż analogowy”, który zainteresuje każdego millenniala.

@COLLAGECOLLECTIVECO
profil zrzesza artystów z całego świata – aby pojawiła się na nim wybrana praca, należy oznaczyć ją hasztagiem #collagecollectiveco.

#COLLAGE
#INSTAGRAM

@SAMMYSLABBINCK
feed of a Belgian artist who's got an eye for muted tones and surreal compositions which make his work engaging, memorable and sometimes humorous.

@ZLEPKI.COLLAGES
Monika Stpiczyńska creates, as she herself wrote, "original analogue collage", work worthy of any millennial's attention.

@COLLAGECOLLECTIVECO
feed of the world's community of artists working with collage; for a chance of being featured use #collagecollectiveco

Wyklejanka Wisławy Szymborskiej /
Wisława Szymborska's pastiche

© FOT. WISŁAWA SZYMBORSKA, DO GIEŁY SZANCEROWEJ, 1986, ARCHIWUM MOCAK-U

listopad 2018

Tomik poetycki Ryszarda Krynickiego /
Collection of poems by Ryszard Krynicki

COLLAGE PO POLSKU

W początkach XX wieku sztukę kolażu uprawiano również nad Wisłą. Jednym z ciekawszych twórców był urodzony w 1901 roku Bruno Larek – nieco zapomniany artysta XX-lecia międzywojennego, którego prace dopiero niedawno odkryto w jednym z lubelskich mieszkań. Studiował on zarówno budowę maszyn na warszawskiej politechnice, jak i malarstwo w Szkole Sztuk Pięknych. Jego twórczość łączyła obie te dziedziny. Cykl „Mechaniczny człowiek” to zabawne i jednocześnie groteskowe dzieła, ukazujące zmieniający się świat, w którym widoczna jest coraz większa automatyzacja. Można więc powiedzieć, że Larek przewidział przyszłość. Niestety nie było mu dane jej zobaczyć – zginął w pożarze w wieku zaledwie 35 lat.

COLLAGE IN POLAND

At the start of the 20th century the art of collage was also richly practiced in Poland. One of the more interesting creators was Bruno Larek (born in 1901), a nearly forgotten artist of the interwar period, whose artworks were only recently discovered in a flat in Lublin. Having studied both mechanical engineering and fine arts, he combined both in his art. "Mechanical Human" is a series of grotesque and entertaining representations of an ever-changing world, featuring more and more automation. One could say Larek was a visionary who had the ability to see into the future. Sadly, he didn't get to actually see any of it, as he died in a fire at the age of merely 35 years.

Alicja Biała, „Mąka” / „Flour” by Alicja Biała

SŁOWO I OBRAZ

Również Wisława Szymborska tworzyła kolaże, czy też raczej wyklejanki, jak sama je skromnie nazywała. Mistrzyni pióra wykorzystywała swoje ironiczne poczucie humoru, by od końca lat 60. wykonywać pocztówki i kartki z życzeniami dla przyjaciół, łączące tekst z elementami graficznymi. Te „wizualne wiersze” były dziełami prywatnymi, przypominającymi bardziej korespondencję niż regularną twórczość. Słowne kolaże powoływał do życia również Ryszard Krynicki. On jednak wykorzystywał tę technikę do stworzenia poematu wizualnego zatytułowanego „G”, wydanego drukiem. Prace nad nim trwały na przełomie lat 60. i 70. i łączyły tradycyjne wiersze z poezją konkretną (czyli tą, w której istotna jest nie tylko treść, lecz także forma i układ typograficzny). Reprint „G” ukazał się w 2014 roku nakładem Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie (MOCAK). Przykładem sztuki powiązanej ze słowem jest również twórczość Alicji Białej. Artystka podjęła się zobrazowania wierszy Marcina Świetlickiego w wyborze przygotowanym specjalnie z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości. Jej „Wycinanki polskie” spajają różne czasy, postaci i wydarzenia z naszej historii – do takiego łączenia motywów technika kolażu nadaje się idealnie.

INTERESTING FACT

Assemblage is an artistic form that consists of three-dimensional elements (such found objects, but is not limited to these materials) and is similar to collage, a two-dimensional medium.

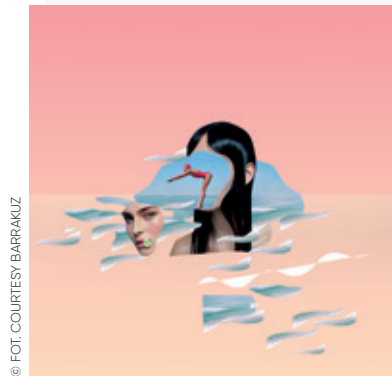
WORDS AND PICTURES

Wisława Szymborska, a Polish Nobel-Prize winning poet, used to create collages too, or, rather “pastiche” as she liked to call them. From the 1960’s onwards, the poet utilised her ironic sense of humour to combine written word with graphics when creating postcards and cards with well-wishes for her friends. These “graphical poems” were her private creations, resembling imaginative correspondence rather than intended as artistic work. Ryszard Krynicki, another Polish poet, also engaged with the art of collage. At the turn of the decade at the end of the 60’s Krynicki used article headlines and cuttings from newspaper articles to create a unique collection of poems and collages, which formed a visual poem “G” first published in 1971 in a run of a single copy, made personally by the author. 44 years later, “G” has been published by the Museum of Contemporary Art in Krakow (MOCAK). Another interesting example of art combined with written word is the Alicja Biała’s body of work. The artist took it upon herself to illustrate the poems of Marcin Świetlicki for a collection especially issued for the 100th anniversary of Poland regaining independence. Her “Wycinki Polskie” (“Polish Pastiche”) weld together different times, personas and events from the Polish history; the art of collage seems purpose-made for this type of artistic expression.

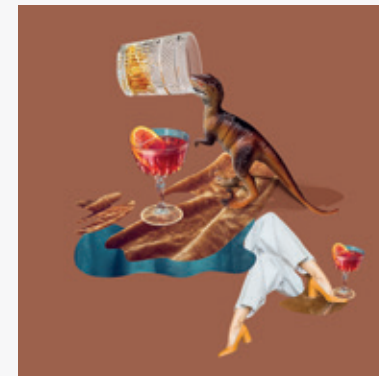
Alicja Biała, „Kolejka” / „Queue” by Alicja Biała

© FOT. COURTESY A. BIAŁA

© FOT. COURTESY BARRAKUZ

Okladki epok i singli Flirtini i Suwala, zaprojektowane przez Barrakuz, więcej na barrakuz.com.pl i Instagramie @barrakuz / Flirtini's and Suwala's EP album covers designed by Barrakuz; for more head over to barrakuz.com.pl (Instagram @barrakuz)

CIEKAWOSTKA

Assamblage to rodzaj trójwymiarowego kolażu – polega na łączeniu ze sobą różnych obiektów, najczęściej przedmiotów codziennego użytku.

AMATORZY I PROFESJONALIŚCI

Nowe pokolenie twórców sięgających po kolaż może dziś zamienić nożyczki i klej na komputer z dostępem do internetu lub smartfon z odpowiednią aplikacją, by z łatwością stworzyć fotokolaż i bawić się zestawieniem grafik i napisów. Wciąż jest to jednak technika wykorzystywana przez osoby z tradycyjnym wykształceniem artystycznym, np. przez Grzegorza Kozere czy Macieja Bohdanowicza. Beata Śliwińska, używająca pseudonimu Barrakuz, stosuje ją, tworząc plakaty, opakowania produktowe czy okładki płyt muzycznych i materiały koncertowe (np. Taco Hemingwaya). Niedawno zaprojektowała także ubrania we współpracy z marką Medicine, dzięki czemu jej praca – w postaci wielkoformatowej wariacji na temat „Mony Lis” – pojawiła się jako mural na budynku przy alei Jana Pawła II w Warszawie. Jako jedna z dziesięciu artystów z całego świata została też zaproszona do współpracy przy nowej kolekcji zegarków marki KOMONO. Kolaże pojawiają się więc dziś w reklamie, podczas gdy kiedyś reklama pojawiała się w kolażach. Historia zatoczyła koło?

AMATEURS AND PROFESSIONALS

A new generation of artists interested in the art of collage may choose to swap their scissors and glue for computers and connection to the internet or an app on their smartphone in order to create a photo collage or to play with combining words and images. Nonetheless, artists such as Grzegorz Kozera or Maciej Bohdanowicz still use traditional methods to create collages. Beata Śliwińska aka Barrakuz reaches for the same long-established practices to design posters, packaging, album covers or merchandise (including recent work for a Polish rapper Taco Hemingway). Recently she designed a clothing line in collaboration with the Polish brand Medicine. As a result of this partnership, Barrakuz's piece which plays on the famous depiction of Mona Lisa had been commissioned to appear as a large scale mural in Aleja Jana Pawła II in Warsaw. Moreover, she has been invited to collaborate with KOMONO to work alongside nine other artists from all over the world on creating a new wristwatch collection. As once commercial content appeared in collages, now collages appear as part of commercial content. Has history gone full circle?

O polskich kubistach wśród paryskiej bohemy

Mianem szkoły paryskiej określa się grupę malarzy przybyłych do stolicy Francji pod koniec XIX i na początku XX wieku. Wszyscy oni byli emigrantami, przyjechali do Paryża, mając mniej niż dwadzieścia lat, zostawili rodziny i przyjaciół, by osiedlić się nad Sekwaną, zwłaszcza w dzielnicach Montmartre i Montparnasse. Tutaj mogli żyć i tworzyć, a przede wszystkim – być wolni. Nie brak wśród nich polskich kubistów o nieprzeciętnych życiorysach, by wymienić Henryka Haydena, Jeana Lamberta-Ruckiego czy Louisa Marcoussisa.

*** CIEKAWOSTKA**
Tło epoki oglądamy także z perspektywy relacji ich bezpośrednich uczestników, opisanych w dziełach wielkich pisarzy – Zoli, Hemingwaya, Prousta czy Apollinaire'a. Szczególnie ten ostatni był żyty ze środowiskiem artystycznym – z pewnością należy go zaliczyć do paryskiej bohemy.

WYKŁADY O SZTUCE – STOWARZYSZENIE SPORTU, TURYSTYKI I KULTURY „KOLEJARZ”, VILLA LA FLEUR ORAZ STACJA MUZEUM

Aby dowiedzieć się więcej o polskich kubistach w Paryżu, przyjdź na wykład, który odbędzie się w warszawskiej Stacji Muzeum 22 listopada, w ramach cyklu wykładów „Parowozem do Paryża na Montparnasse”. Motywem przewodnim jest okres École de Paris. Pierwszy wykład odbył się w październiku, a jego tematem były „Marzenia o lepszym świecie artystycznym i procesie migracji artystów ze Wschodu na Montparnasse”. Listopadowy wykład poświęcony będzie polskim kubistom: Marcoussisowi, Haydenowi oraz Lambertowi-Ruckiemu.

Jak wyglądał świat Paryża, jego bohemy, kawiarni i życia codziennego – przedstawi Artur Winiarski z Museum École de Paris Villa La Fleur.

TEKST: Andrzej Walezyk,
Stowarzyszenie Krzewienia Sportu,
Turystyki i Kultury „Kolejarz”

Montmartre i Montparnasse to spoglądające na siebie wzgórza Paryża, miejsce narodzin bohemy i serce artystycznego świata. To tu powstawała sztuka – wielka, prosta, szlachetna i piękna.

* CIEKAWOSTKA

Polscy kubiści w Paryżu inspirowali się przede wszystkim malarstwem Cézanne'a.

© FOT. VILLA LA FLEUR

Louis Marcoussis, „Noc II”, 1937

Henryk Hayden

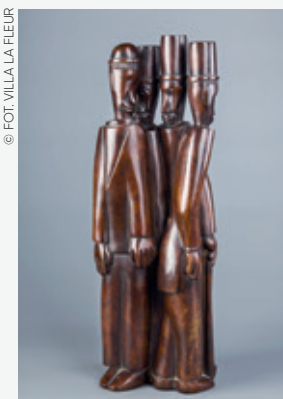
(1883–1970) to malarz, który – patrząc na okres jego życia – połączył epoki. Dla jego twórczości kluczowe są czasy przed pierwszą i po drugiej wojnie światowej, kiedy zmieniał się jego styl.

Za namową ojca w 1902 roku rozpoczął studia na Politechnice Warszawskiej, które porzucił w 1905 i wstąpił do Szkoły Sztuk Pięknych. Ojciec, frankofil, nie negował wyboru syna i wsparł go finansowo w 1907 w wyprawie do Paryża, której celem było odbycie rocznego stażu artystycznego. W roku 1911 miał swoją pierwszą wystawę indywidualną. Pasjonował się muzyką i pracami Gauguina oraz formami stosowanymi przez Cézanne'a. Odchodził od impresjonistycznego spojrzenia, idąc w kierunku geometrii i uproszczeń.

Henryk Hayden, „Martwa natura kubistyczna”, 1920

© FOT. VILLA LA FLEUR

Jean Lambert-Rucki, „Tajne spotkanie”, 1923–1925

Ludwik Kazimierz Markus

(1878–1941) znany bardziej jako Louis Marcoussis. Francuskie nazwisko zawdzięcza Apollinaire'owi, który wziął za jego podstawę nazwę uroczego miasteczka w Île-de-France. Zabrał na życie, dostarczając rysunki do czasopism humorystycznych, takich jak „L'Assiette au beurre”, „Courrier français” czy „Le Rire”. Jego żoną była Alicja Halicka. W 1905 roku wystawiał swoje prace w Salonie Jesiennym, a w 1906 w Salonie Niezależnych.

Jean Lambert-Rucki

właściwie Lambert Rucki (1888–1967). Jego matka pochodziła z Węgier, a ojciec był Polakiem. Urodził się w Krakowie. Po śmierci ojca, jako dwunastolatek, zarabiał rysunkami na utrzymanie rodziny. Okres art déco narzucił artyście jego styl. W latach 20. zainteresował się sztuką afrykańską i rzeźbą.

* PARTNERZY

kolejarz.org

STACJA MUZEUM

stacjamuzeum.pl

villalafleur.com

WIĘCEJ O POLSKICH KUBISTACH

Na wykład poświęcony kubistom w warszawskiej Stacji Muzeum przyjeżdż pociągami PKP Intercity. Znajdź dogodnie połączenie na intercity.pl

Czarodzieje i mugole

Tegoroczny listopad z pewnością będzie miesiącem magicznym. Wszystko za sprawą premiery filmu „Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindelwalda”, dzięki któremu fani Harry’ego Pottera znów będą mogli wrócić do świata znanego z kultowej serii książek. Co kryje się za jego fenomenem i skąd wziął się słynny czarodziej z blizną na czole?

TEKST: Agnieszka Dyniakowska

CIEKAWOSTKA

Oryginalny scenariusz filmu „Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindelwalda” autorstwa J.K. Rowling ukaże się nakładem wydawnictwa Media Rodzina w 2019 roku.

Aby zafascynować sercami i wyobraźnią milionów ludzi, nie trzeba być potężnym monarchą czy multimilionerem – wystarczy być chłopcem mieszkającym w komórce pod schodami i posiadać nadprzyrodzone zdolności. Choć trudno w to uwierzyć, od pojawienia się Harry’ego Pottera minęło już 21 lat, a w Polsce pierwszy tom serii czarodziejskich książek świętował w tym roku 18. urodziny. Pomimo upływu czasu świat magów i żyjących w nieświadomości mugoli (ludzi niemagicznych) wciąż wzbudza wiele emocji i rozgrzewa serca fanów, niezależnie od ich wieku.

HARRY, HERMIONA I RON*

Autorką całego magicznego zamieszania jest Joanne Kathleen Rowling, która fabułę pierwszego tomu o przygodach młodego czarodzieja wymyśliła podczas podróży pociągiem. Nie od razu jednak świat pokochał jej pomysł – autorka przygotowała kilkanaście wersji pierwszego rozdziału i długo szukała wydawnictwa, które zechciałoby opublikować

Nie mogę się doczekać filmu „Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindelwalda”. Dzięki niemu będę mogła znów zanurzyć się w świecie, który tak dobrze znam, i zarazem odkryć coś nowego, wręcz nieoczekiwanego. No i w końcu jakiś Puchon może zyskać w oczach widzów. ;)

**Izabela, 26 lat,
moderatorka Harry
Potter Wiki**

Książki o Harrym Potterze wpłynęły na moje podejście do literatury. Po lekturze tej fantastycznej serii czytanie stało się dla mnie koniecznością, a nie tylko hobby w wolnej chwili. Przez pewien czas uważałem dzieła Rowling za najlepsze, jakie miałem okazję poznać, i do dziś są ważną częścią moich zbiorów.

**Adam, 20 lat,
administrator Harry Potter Wiki**

Wiadukt Glenfinnan, znajdujący się nad doliną rzeki Finner w północnej Szkocji, można podziwiać w trzech filmach o Harrym Potterze.

powieść. Po kilku odmowach wynajęty przez Rowling agent w końcu znalazł wydawcę i w 1997 roku w Wielkiej Brytanii odbyła się oficjalna premiera książki „Harry Potter i Kamień Filozoficzny”. Kilka lat później magazyn „Forbes” ogłosił Rowling pierwszą na świecie pisarką, która zarobiła miliony, a ci, którzy dawniej odrzucili jej pomysł, zapewne do dziś nie mogą o tym zapomnieć.

KOMNATA TAJEMNIC I CZARA OGNI*

Magiczna seria sprawiła, że dzieci bez przymusu sięgnęły po książki i marzyły o tym, by również do nich przyleciała z Hogwartu sowa anonsująca przyjęcie do szkoły czarodziejstwa. Zmieniła także rynek wydawnictw dla dzieci i młodzieży, na którym zaczęły pojawiać się kolejne sagi i cykle czytelnice dla najmłodszych. Prawdziwe szaleństwo rozpoczęło się w 2001 roku, wraz z wejściem na ekrany kin pierwszego filmu, który świat z książek Rowling przeniósł na duży ekran. Uwielbienie dla bohaterów i fabuły doprowadziło do zjawiska potteromanii. Powstawały strony internetowe i fora zrzeszające fanów

7

tylko tomów liczy seria
książek o Harrym.

8

tylko filmów nakręcono
na ich podstawie.

80+

liczba języków, na które
została przetłumaczona
seria „Harry Potter”.

200+

liczba krajów, w któ-
rych można kupić
książki.

4346

tylko stron liczy sobie
cały cykl w oryginalnej
wersji językowej.

1 mln

liczba egzemplarzy
pierwszego tomu serii
sprzedanych w Polsce.

500 mln

tylko na całym świecie sprze-
dano egzemplarzy książek z serii
o Harrym Potterze.

* CIEKAWOSTKA

Prawdziwą kopalnię
wiedzy na temat młodego
czarodzieja fani serii
odkryją w internetowej
encyklopedii o Harrym
Potterze i fantastycznych
zwierzętach, czyli Harry
Potter Wiki.

pl.harrypotter.wikia.com

ALBUS I SCORPIUS***

Cykl książek o Harrym Potterze liczy siedem tomów, ale nie tylko one przenoszą nas w wykreowany przez Rowling świat. W wyniku współpracy reżysera teatralnego Johna Tiffany'ego i dramaturga Jacka Thorne'a z autorką powstało przedstawienie „Harry Potter i przekłete dziecko. Część pierwsza i druga”. Można je oglądać w Palace Theatre na londyńskim West Endzie oraz w The Lyric Theatre na Broadwayu. Scenariusz sztuki został wydany w Polsce w 2016 roku, a z jego fabuły można dowiedzieć się o dorosłym już życiu słynnego czarodzieja i losach jego dzieci.

Autorka stworzyła także książki nawiązujące do potterowskiego świata, ze sprzedaży których zyski przekazywane są na cele charytatywne – „Baśnie Barda Beedle'a” wspierają działającą na rzecz dzieci fundację Lumos, a „Quidditch przez wieki” i „Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć” – organizację charytatywną Comic Relief. Ostatnia z tych pozycji dała początek serii filmów, które przenoszą nas w uniwersum Harry'ego Pottera i otwierają zupełnie nowy rozdział w historii czarowanego świata.

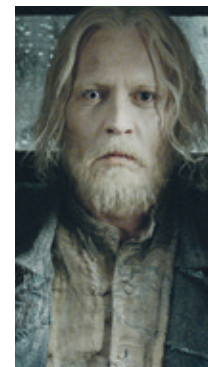

Johnny Depp (Grindelwald) i Poppy Corby-Tuech (Vinda)

serii, organizowano kolonie i obozy inspirowane Szkołą Magii i Czarodziejstwa w Hogwarcie, a nawet utworzono Międzynarodowe Stowarzyszenie Quidditcha – dyscypliny sportowej, która została wymyślona przez J.K. Rowling na potrzeby cyklu. Każde kolejne pojawienie się tomu przygód Harry'ego Pottera było wielkim wydarzeniem – w księgarniach tłoczyły się tłumy czytelników, którzy już w kolejce do kasy z podekscytowaniem ogarnęli całe światy (ulegały jej nie tylko dzieci, lecz także dorośli), a dziś już trudno nawet wyobrazić sobie popkulturę bez postaci chłopca z blizną na czole, którego walka ze złowrogim Voldemortem symbolizowała wieczny pojedynek dobra i zła.

NIUCHACZE, ŻĄDLIBAKI I DEMIMOZY****

Oficjalnie zatwierdzony w Szkole Magii i Czarodziejstwa w Hogwarcie podręcznik do nauki opieki nad magicznymi stworzeniami (z którego uczył się m.in. Harry Potter) został napisany przez Newta Skamandera, słynnego w świecie czarodziejów magizoologa. To właśnie wokół jego postaci osnuto fabułę filmu „Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć”. Praca nad pierwszą częścią adaptacji była debiutem scenopisarskim J.K. Rowling, a produkcja trafiła do kin w 2016 roku. Dwa lata później, 16 listopada, na polskie ekrany wejdzie druga z pięciu zapowiedzianych części, zatytułowana „Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindelwalda”. Akcja filmu rozgrywa się 70 lat przed wydarzeniami z pierwszego tomu o Harrym Potterze, ale miłośnicy historii z Hogwartu nie będą zawiedzeni – produkcja na kilka minut

Johnny Depp (Grindelwald)

Jude Law (młody Albus Dumbledore)

W wyniku czytania powieści Rowling moja wyobraźnia jest dużo bogatsza i śmiało mogę powiedzieć, że dzięki niej nauczyłem się uparcie bronić swojego zdania. Nie zgadzam się z tym, że „Harry Potter” to tylko książki dla dzieci. Wpłynęły na moje życie, a ja sam próbowałem brać przykład z bohaterów: być lojalnym jak Ron, sprytnym jak Draco, dobrym jak Dumblédore czy zabawnym jak Fred i George.

Mateusz, 17 lat,
moderator Harry Potter Wiki

Do świata Harry'ego Pottera wróciłam, kiedy byłam na 2. roku studiów. Szukając o nim informacji w internecie, trafiłam na encyklopedię na ten temat, czyli na Harry Potter Wiki. Od 3 lat jestem bardzo mocno zżyta z tą społecznością, poznałam wielu fanów serii, widzieliśmy się na zlotach. To nie jest tak, że „Harry Potter” jest tylko dla dzieci. Znam ludzi bardzo młodych, ale i dużo starszych, którzy zakochali się w tym świecie tak jak ja. Myślę, że połączyła nas magia, którą wykreowała J.K. Rowling.

Alicja, 24 lata,
administratorka
Harry Potter Wiki

przeniesie widzów do słynnej szkoły i pozwoli zobaczyć ją taką, jaką była w 1927 roku. Pojawi się także profesor Albus Dumbledore, choć znacząco młodszy i (jeszcze) bez długiej białej brody. Reżyserem „Fantastycznych zwierząt” jest David Yates, który stoi także za sukcesem ekranizacji kilku części „Harry'ego Pottera”. Na ekranie zobaczymy takie gwiazdy, jak Eddie Redmayne, odgrywający rolę Newta Skamandera, Johnny Depp, grający Gellerta Grindelwalda, antagonistę głównego bohatera, czy też Jude Law, który wcielił się w postać młodego Dumblédore'a. W obsadzie nie zabraknie także polskiego akcentu, bowiem na ekranie będzie można zobaczyć Barta Soroczyńskiego, aktora polskiego pochodzenia. Zagra on rolę czarodzieja z Ministerstwa Magii, szpiegującego głównego bohatera. W

* Imiona głównych bohaterów książek z serii o Harrym Potterze.
** Fragmenty tytułów kolejnych części sagi.
*** Imiona bohaterów sztuki teatralnej „Harry Potter i przekłete dziecko”.
**** Nazwy magicznych stworzeń, które bada Newt Skamander.

M U Z Y C L I N S T A

Grzegorz Kupezyk

Jeden z najbardziej cenionych polskich wokalistów rockowych, znany jest szczególnie z grup Turbo i CETI. Występował już w wieku siedmiu lat, a do dziś nagrał ponad 50 płyt. Koncertuje w Polsce i za granicą, właśnie pracuje nad kolejnym albumem.

W 2012 roku jako pierwszy artysta rockowy w Polsce został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi za wybitny wkład w kulturę narodową. Charyzmatyczny i pełen energii muzyk w listopadzie będzie świętował 60. urodziny.

FOT. ARCHIWUM CETI

Zrób zdjęcie kodu, by posłuchać playlisty w Spotify.

Przebój „Dorose dzieci”, nagrany w 1982 roku z zespołem Turbo, w opinii wielu jest hymnem pokolenia tych, którzy w latach 80. wkraczali w dorosłość. Dla czytelników magazynu „W Podróż” artysta przygotował listę 10 utworów: jego największych muzycznych i światopoglądowych inspiracji.

ceti-gk.com

- 1 LED ZEPPELIN – WHOLE LOTTA LOVE
- 2 LED ZEPPELIN – SINCE I'VE BEEN LOVING YOU
- 3 LED ZEPPELIN – WHEN THE LEVEE BREAKS
- 4 CZESŁAW NIEMEN – SARIUSZ
- 5 SBB – WOLNOŚĆ Z NAMI
- 6 TEST – TESTAMENT
- 7 BLACK SABBATH – CHANGES
- 8 URIAH HEPP – JULY MORNING
- 9 DEEP PURPLE – CHILD IN TIME
- 10 THE BEATLES – WHEN MY GUITAR GENTLY WEEPS

SŁUCHAJ PLAYLISTY GRZEGORZA KUPCZYKA W SPOTIFY
Posłuż się linkiem bit.ly/playlistawpodroz lub wyszukaj profil W Podróż.

Wenger® Bagaze

Szwajcarska firma
od 1893 roku

 WENGER®

wenger.ch

lbex
600638

BalletOFFFestival

To już piąte krakowskie spotkanie z tańcem współczesnym. Tematem przewodnim kolejnej edycji BalletOFFFestival są „Transformacje”. Owo hasło stanowiło zarówno klucz wyboru spektakli gościnnych, jak i inspirację dla rezydentów w Narodowym Centrum Kultury. Na scenie zaprezentują się zespoły i choreografowie ze światowej czołówki. Zobaczymy m.in. finał międzynarodowego projektu „iCoDaCo”. Stałym elementem festiwalu są także warsztaty taneczne. Wydarzeniu towarzyszy wystawa zdjęć Katarzyny Machniewicz, przywołujących wspomnienia z poprzednich edycji.

22-25 listopada 2018 roku, Kraków, nck.krakow.pl

XIX Ogólnopolski Festiwal Sztuki Reżyserskiej „Interpretacje”

Głównym celem festiwalu jest prezentacja twórczości najmłodszego pokolenia polskich reżyserów i reżyserów teatralnych. Oprócz inscenizacji konkursowych zobaczymy również spektakle mistrzowskie: „Wyjeżdżamy” w reżyserii Krzysztofa Warlikowskiego i „Męczenników” Grzegorza Jarzyny. Katowickim „Interpretacjom” towarzyszyć będą panele dyskusyjne i spotkania z ceniowymi twórcami. O czym i w jaki sposób opowiadają nam dzisiaj młodzi artyści? Kto zostanie wyróżniony Laurem Konrada, upamiętniającym wybitnego reżysera Konrada Swinarskiego? Przekonamy się już niebawem w Katowicach.

12-18 listopada 2018 roku
Katowice
festiwal-interpretacje.pl

Jesienne wydarzenia

16. Warszawski Festiwal Filmów o Tematyce Żydowskiej

Głównym organizatorem festiwalu jest Fundacja Kamera Dawida WJFF.pl. W programie znalazło się ponad 30 najnowszych produkcji o tematyce żydowskiej z całego świata. W ramach sekcji tematycznych (np. kulinarnej czy współczesnego kina izraelskiego) zobaczymy filmy z Izraela, Stanów Zjednoczonych, Królestwa Niderlandów, Francji czy Niemiec. Miłośników kina zapraszamy na seanse do trzech lokalizacji: Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, kina Praha oraz JCC Warszawa. Wstęp na wydarzenia festiwalowe jest bezpłatny.

12-18 listopada 2018 roku, Warszawa, wjff.pl

reklama

Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza Ale Kino!

Ale Kino! to ponad 150 filmów (pełnometrażowych i krótkometrażowych), 100 seansów, 200 gości, 20 tys. widzów. Liczby nie są jednak w stanie oddać atmosfery i emocji: kuluarowych spotkań z twórcami, działań warsztatowych, podczas których można stanąć przed i za kamerą, a także licznych wydarzeń towarzyszących, przeznaczonych m.in. dla profesjonalistów z branży oraz pedagogów z pasją. Wyświetlane filmy powalczą o nagrody: Złoty Koziółek od dorosłych jurorów, Marcinków od jury dziecięcego i Marcinów od jury młodych. Dodatkową zaletą wydarzenia jest cena biletów – najlepsze kino ze świata można oglądać już za 8 zł.

2-9 grudnia 2018 roku
Poznań
alekino.com

ROK POLSKI W OPERZE WROCŁAWSKIEJ ŚWIĘTUJMY RAZEM!

niepodległa

6 / 11
2018

Krzysztof Penderecki
Marek Stachowski
**NAJDIELNIEJSZY
Z RYCERZY**
Reżyseria:
Tomasz Cyz

10 / 11
2018

Włodek Pawlik
**KANTATA:
MYŚLĄC OJCZYZNA**
Dyrygent:
Marcin Natęcz-Niesiołowski

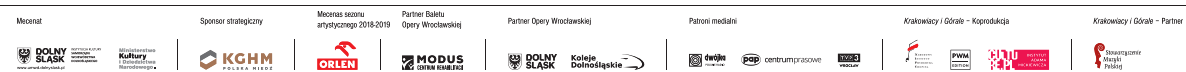
7, 9 / 11
2018

Karol Szymanowski
KRÓL ROGER
Reżyseria:
Mariusz Treliński

11 / 11
2018

Wojciech Bogusławski
Jan Stefani
**KRAKOWIACY
I GÓRALE***
Reżyseria:
Barbara Wiśniewska

*Sfinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2021. | Projekt realizowany w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości.

Listopadowe premiery

„Filmowe menu. Przewodnik kulinarny dla miłośników kina”

Andrew Rea

Twórca popularnego kanału YouTube „Binging with Babish” poprzez smaki przenosi nas w filmowy świat. Andrew Rea opracował ponad 40 przepisów dań znanych z kultowych filmów. Teraz każdy może przygotować burgera po hawajsku znanego z „Pulp Fiction”, waniliowy crème brûlée uwielbiany przez Amelię, a wszystko popić piwem kremowym prosto z pubu „Trzy Miotły”, odwiedzanego przez Harry’ego Pottera. W książce znajdziemy listę potrzebnych składników oraz przepisy z uwzględnieniem liczby porcji, a wszystko z dodatkiem zdjęć oraz filmowych cytatów, które przypomną nam ulubione produkcje. Bardzo smakowita lektura.

Wydawnictwo Laurum

„Uzależnienia 2.0”

Adam Alter

Książka stawia przed czytelnikami jedno zasadnicze pytanie – dlaczego tak trudno jest nam się oprzeć nowym technologiom? Obsesyjne sprawdzanie wiadomości mailowych, przeliczanie polubień i komentarzy na Facebooku lub Instagramie oraz namiętne oglądanie filmików na YouTube sprawiło, że nie wyobrażamy sobie życia bez dostępu do internetu, a młode pokolenia nie wiedzą, jak nawiązać relacje z rówieśnikami w bezpośrednim kontakcie. Autor odsłania mechanizmy rządzące uzależnieniami, tłumaczy, jak świadomie korzystać z mediów, wyznaczać odpowiednie granice i minimalizować wpływ nałogów na nasze życie. Warto odłożyć smartfon i sięgnąć po tę książkę.

Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

„Gentleman z rewolwerem”

Reż. David Lowery

Uprzejmość i dobre maniery są niezwykle ważne – nawet wówczas, gdy zawodowo napada się na banki. Forrest Tucker swoje życie dzielił pomiędzy rabunki i pobyt w więzieniach, z których wielokrotnie uciekał. Film oparty na jego biografii koncentruje się na momencie, w którym ponad siedemdziesięcioletni Tucker (Robert Redford) postanawia po raz ostatni „zarobić” trochę pieniędzy – oczywiście z kurtuazją i elegancją. Obok Redforda, któremu za tę ostatnią rolę w karierze krytycy już wieszczą co najmniej nominację do Oscara, na ekranie zobaczymy również Sissy Spacek oraz Caseya Afflecka.

Dystrybucja: M2 Films

FOT. MATERIAŁY PRASOWE M2 FILMS

FOT. IMPERIAL CINEPIX

„Wdowy”

Reż. Steve McQueen

Cztery kobiety, czterech nieżywych mężów i ogromny dług w przestępczym świecie – oto fabuła tego pełnego napięcia thrillera, w którym zbrodnia miesza się z namiętnością, a korupcja gra znaczącą rolę. Tytułowe wdowy postanawiają wziąć sprawy w swoje ręce i zawiązują spisek – od teraz to one wyznaczają reguły gry i rozdają karty. W rolach głównych wystąpią Viola Davis, Michelle Rodriguez, Elizabeth Debicki i Cynthia Erivo, a partnerować im będą Colin Farrell, Robert Duvall i Liam Neeson. Współtwórczynią scenariusza jest Gillian Flynn, autorka kryminalnych bestsellerów („Zaginiona dziewczyna”, „Ostre przedmioty”), która jako pisarka udowodniła, że umie konstruować wciągające i pełne tajemnic historie.

Dystrybucja: Imperial CinePix

„Narodziny gwiazdy”

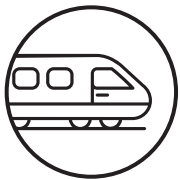
Reż. Bradley Cooper

Film opowiada historię Jacksona Maine’a (Bradley Cooper), gwiazdora muzyki country, który lata największej sławy i sukcesów wydaje się mieć już za sobą. Gdy jego kariera zaczyna podupadać, poznaje młodą, obdarzoną niezwykłym talentem wokalistkę Ally (Lady Gaga). Między głównymi bohaterami rodzi się gorące uczucie, jednak sława i popularność dziewczyny powoli zaczynają przyćmiewać gwiazdę Jacka. Czy mentor poradzi sobie z sukcesem swojej podopiecznej i czy ich uczucie przetrwa tę wielką próbę? Film zbiera wiele pozytywnych recenzji – chwalone są zarówno kreacje aktorskie, jak i debiutujący w roli reżysera Cooper. Jeszcze przed oficjalną premierą można zapoznać się ze ścieżką dźwiękową do filmu – utwór „Shallow” trudno wyrzucić z głowy!

Dystrybucja: Warner Bros. Entertainment Polska

© 2018 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC. AND METRO-GOLDWYN-MAYER PICTURES INC.

W TRASĘ!

Witamy
nowych pasażerów!

RODZINY Z DZIEĆMI, MŁODZI LUDZIE, SENIORZY ORAZ OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI – SKŁADAMI PKP INTERCITY JEŹDŹĄ DOSŁOWNIE WSZYSCY! TYLKO MIĘDZY CZERWCEM A SIERPNIEM DO NASZYCH POCIĄGÓW WSIADŁO NIEMAL 13,5 MLN PASAŻERÓW, A Z ROKU NA ROK CHĘTNYCH PRZYBYWA.

Komfortowe pociągi, wygodne przedziały, dobre połączenia między miastami, atrakcyjne ceny biletów – to tylko niektóre z powodów, dla których podróżni wybierają przejazdy koleją.

Z RODZINĄ? TYLKO POCIĄGIEM!

Bilety rodzinne cieszą się dużym zainteresowaniem – w trakcie tegorocznych wakacji wykupiono ponad milion biletów na przejazdy z PKP Intercity w gronie rodziny. To wzrost o 12 proc. w stosunku do zeszłego roku i aż **o 40 proc.** w porównaniu do wakacji 2016 roku. Nie wątpił więc pociąg jest wygodnym rozwiązaniem na podróż z dziećmi, zwłaszcza że kolej oferuje szereg udogodnień.

W pociągach PKP Intercity są specjalne przedziały dla rodzin, można też skorzystać z wielu atrakcyjnych zniżek na bilety. Najpopularniejsze rodzinne relacje to połączenia między Trójmiastem a Warszawą, Krakowem a Warszawą, Krakowem a Trójmiastem i między Warszawą a Wrocławiem.

WYGODNE POŁĄCZENIA DLA SENIORÓW

W wakacje 2018 roku pociągami PKP Intercity podróżowało aż 10 proc. więcej seniorów niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Bilet dla seniora to oferta dla osób po 60. roku życia, umożliwiająca podróż z **30-proc. zniżką**. Ponadto każdy emeryt i rencista ma prawo do dwóch przejazdów koleją w ciągu roku ze zniżką wynoszącą 37 proc. Seniorzy najchętniej korzystali z przejazdów na liniach Trójmiasto – Warszawa oraz Kraków – Warszawa.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

Zrób zdjęcie kodu,
by zobaczyć więcej
aktualności na intercity.pl

Z MYŚLĄ O OSOBACH NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Na podróż pociągami PKP Intercity decyduje się także coraz więcej osób z niepełnosprawnościami – prawie 30 tys. w czasie tegorocznych wakacji, czyli aż o 60 proc. więcej niż rok temu. Najczęściej wybierali się oni w podróż na trasach Trójmiasto – Warszawa, Kraków – Warszawa i Białystok – Warszawa. Większe zainteresowanie podróżami pociągami osób z niepełnosprawnościami wynika między innymi z wprowadzanych przez przewoźnika udogodnień. W części taboru znajdziemy np. zewnętrzne drzwi wyposażone w windę, miejsca z przestrzenią na wózek czy przestronne toalety. Cały czas inwestujemy w tabor, który będzie spełniał oczekiwania wszystkich podróżnych – po 2023 roku pociągi PKP Intercity będą zestawione w blisko 80 proc. z nowego lub zmodernizowanego taboru, a w każdym składzie znajdzie się przestrzeń przystosowana do potrzeb osób poruszających się na wózkach.

WARTO WIEDZIEĆ

W sierpniu przeprowadziliśmy badanie, z którego wynika, że zainteresowanie podróżami z dziećmi jest coraz większe – 22 proc. ankietowanych korzysta z przejazdów pociągami co najmniej raz w miesiącu, zaś 12 proc. deklaruje, że podróżuje z pociechami często, czyli kilka, a nawet kilkanaście razy w miesiącu. Podróżni szczególnie cenią sobie możliwość swobodnego poruszania się po pociągu. Duże znaczenie mają również atrakcyjne zniżki na bilety – aż 61 proc. badanych wskazuje je jako jeden z największych atutów podróżowania koleją.

listopad 2018

Poszukiwania talentów

NA NAJWIĘKSZYCH TARGACH PRACY I PRAKTYK ABSOLVENT TALENT DAYS, KTÓRE ODBYŁY SIĘ W PAŹDZERNIKU NA STADIONIE NARODOWYM, NIE MOGŁO ZABRAKNAĆ PKP INTERCITY. WSZYSTKICH ZAINTERESOWANYCH PRACĄ LUB STAŻEM U NAJWIĘKSZEGO DALEKOBIEŻNEGO PRZEWÓZNIKA KOLEJOWEGO W POLSCE ZAPROSILIŚMY NA NASZE STOISKO.

Warszawskie targi były świetną okazją do zdobycia przydatnych informacji na temat pracodawcy oraz procesu rekrutacji. Przedstawiciele PKP Intercity odpowiedzieli, jak uniknąć najczęściej popełnianych błędów podczas rozmowy rekrutacyjnej, o co pytać, a co przemilczeć podczas spotkania z potencjalnym pracodawcą, a także zdradzili tajniki szukania pierwszej pracy.

Uczestnicy targów mogli spotkać się z osobami odpowiedzialnymi za rekrutację i rozwój zawodowy w PKP Intercity. Mieli możliwość zapoznania się z aktualnymi ofertami pracy, praktyk i staży, a także aplikowaniami na wybrane stanowisko.

NIE BYŁEŚ NA TARGACH?

Sprawdź aktualne oferty pracy
na intercity.pl

Refleks maszynisty

➔ **MASZYNISTA PKP INTERCITY ANDRZEJ URBASZEK URATOWAŁ ŻYCIE PIĘCIOLETNIEGO CHŁOPCA, A ZA SWÓJ BOHATERSKI CZYN ZOSTAŁ WYRÓŻNIONY W KONKURSIE ZORGANIZOWANYM PRZEZ URZĄD TRANSPORTU KOLEJOWEGO. JESTEŚMY DUMNI Z NASZYCH PRACOWNIKÓW, DZIĘKI KTÓRYM PASAŻEROWIE MOGĄ ZAWSZE CZUĆ SIĘ BEZPIECZNI!**

W kwietniu tego roku na dworcu w Częstochowie pięcioletni chłopiec za bardzo zbliżył się do ruszającego pociągu i wpadł w szczelinę między nim a peronem. Tragedii pomogły zapobiec spostrzegawczość i refleks maszynisty Andrzeja Urbaszka, który momentalnie zahamował. Skład zatrzymał się trzy sekundy po ruszeniu, pokonując zaledwie metrowy odcinek. Po chwili udało się wyciągnąć chłopca. Na miejsce przyjechało pogotowie, ale dzięki szybkiej reakcji maszynisty dziecku nic się nie stało.

– Tuż przed startem pociągu widziałem w lusterku małego chłopca, który stał na peronie razem z mamą. Wyglądali, jakby kogoś żegnali. Po chwili kierownik pociągu dał sygnał do odjazdu, wszystkie drzwi zamknęły się automatycznie, a ja dokonałem rozruchu pociągu – opowiada Andrzej Urbaszek. – Ponownie spojrzałem w lusterko, ale dziecko zniknęło. Serce stanęło mi w gardle, od razu pomyślałem, że chłopiec najprawdopodobniej wpadł w szczelinę między pociągami a krawędzią peronu. Odruchowo uruchomiłem nagłe hamowanie. Po zatrzymaniu pociągu wybiegłem na peron, aby zobaczyć, czy dziecku nic się nie stało – dodaje.

POSTAWA NA MEDAL

Za swoje bohaterskie zachowanie maszynista otrzymał wyróżnienie w konkursie „Kultura bezpieczeństwa w transporcie kolejowym”, organizowanym przez Urząd Transportu Kolejowego. – Pan Andrzej Urbaszek jest jednym z naszych najbardziej doświadczonych maszynistów. Jednym z tych, którzy na kolei pracują od wielu lat. Jego doświadczenie i czujność miały w tej sytuacji ogromne znaczenie i pozwoliły zapobiec tragedii. Jesteśmy niezwykle dumni, mogąc pracować z tak wykwalifikowanym oraz odpowiedzialnym zespołem maszynistów, i cieszymy się, że mamy w nim pana Andrzeja – podkreśla Marek Chraniuk, prezes PKP Intercity.

Andrzej Urbaszek, maszynista PKP Intercity

! WARTO WIEDZIEĆ

Modernizacja w sumie 90 wagonów przez H. Cegielski – Fabrykę Pojazdów Szynowych w Poznaniu realizowana jest w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020, projektu „Kolej na dobre połączenia – unowocześnienie wagonów i lokomotyw dla PKP Intercity S.A.”. Przewoźnik podpisał umowę na realizację tego projektu z Centrum Unijnych Projektów Transportowych (CUPT) w kwietniu 2018 roku. Pozyskane środki w kwocie 402 mln zł są elementem największego programu inwestycyjnego w historii PKP Intercity.

Modernizacja +30

➔ **WYGODNE FOTELE, KLIMATYZACJA, GNIAZDKA ELEKTRYCZNE, ELEKTRONICZNY SYSTEM INFORMACJI PASAŻERSKIEJ ORAZ TOALETY Z ZAMKNIĘTYM OBIEGIEM – TAK WYPOSAŻONE WAGONY WYJADĄ Z FABRYKI POJAZDÓW SZYNOWYCH H. CEGIELSKI W POZNANIU. PKP INTERCITY ZLECIŁO JUŻ MODERNIZACJĘ 60 SZTUK, TERAZ DOKŁADAMY JESZCZE 30.**

W sumie na tory wyruszy 90 wagonów typu 111A w najnowszym standardzie. Komfort jazdy oraz ciszę wewnątrz wagonu zapewnią nowoczesne wózki (elementy podwozia). Ponadto zostaną zainstalowane wzmacniacze sygnału komórkowego oraz urządzenia do bezprzewodowego internetu.

Umowa z H. Cegielski – Fabryką Pojazdów Szynowych obejmuje wykonanie naprawy okresowej wraz z modernizacją i przeglądem 60 wagonów typu 111A. Przewidziano także prawo opcji na kolejne 30 wagonów, z którego właśnie skorzystało PKP Intercity. Łączna wartość kontraktu wynosi 410 mln zł brutto. Zmodernizowane wagony wkrótce będą jeździć jako wagony przedziałowe drugiej klasy, m.in. na trasach:

- Szczecin – Trójmiasto – Olsztyn – (Białystok)
- Wrocław/Zielona Góra – Poznań – Gdynia/Olsztyn – (Białystok)
- Kraków/Lublin – Katowice – Wrocław – Zielona Góra – Szczecin – (Świnoujście)

Umowa jest elementem największego w historii PKP Intercity programu inwestycyjnego, wartego 7 mld zł – Kolej Dużych Inwestycji. Jego celem jest zakup i modernizacja taboru oraz dalsze podnoszenie komfortu podróży. Na zakup nowych wagonów i lokomotyw oraz modernizację taboru już posiadanego, a także na stacje postojowe, PKP Intercity przeznaczy do 2023 roku około 7 mld zł.

PIERWSZE WAGONY JUŻ GOTOWE

Na modernizację wszystkich 90 wagonów FPS H. Cegielski ma 30 miesięcy od momentu podpisania umowy. Pierwsze z nich trafią do PKP Intercity jeszcze w tym roku, a jeden został już zaprezentowany podczas targów InnoTrans, które odbyły się we wrześniu w Berlinie.

PKP Intercity rozszerza umowę na modernizację 60 wagonów, którą podpisało w listopadzie 2017 roku z H. Cegielski – Fabryką Pojazdów Szynowych w Poznaniu. Oznacza to, że przewoźnik zamawia wykonanie naprawy okresowej wraz z modernizacją i przeglądem kolejnych 30 wagonów.

Nowoczesnym szlakiem

Szybciej pojedziemy pociągiem ze Zduńskiej Woli do Łodzi. Na spacer po Piotrkowskiej, zwiedzanie robotniczego osiedla Księży Młyn i Muzeum Włókiennictwa. PKP Polskie Linie Kolejowe SA rozpoczęły modernizację 42-kilometrowej trasy. Dla podróżnych powstaną nowe, wygodne perony.

**DOWIEDZ
SIĘ WIĘCEJ**
plk-inwestycje.pl

IPN poleca komiksy i gry

do czytania i grania
w podróży!

gry
edukacyjne

#mojaNiepodległa.

Dbaj o środowisko — wybieraj kolej!

➔ Kolej jest bezpieczna i przyjazna środowisku naturalnemu, a jej rozwijanie doskonale wpisuje się w ideę zrównoważonego transportu. Inwestycje spółek Grupy PKP mają na celu wdrażanie rozwiązań pozwalających zaoszczędzić energię, a także zmniejszać emisję zanieczyszczeń oraz hałasu.

DWORCE

PKP SA wprowadza proekologiczne rozwiązania na modernizowanych obiektach kolejowych. Proces projektowania dworców powiązany jest z bieżącym przeglądem i poszukiwaniem innowacji w obszarze materiałów, energii, teleinformatyki, architektury, jak również usług pasażerskich. Przykładem są **Innowacyjne Dorce Systemowe**. Wpisują się one w trendy projektowania z wykorzystaniem zasad zrównoważonego rozwoju, minimalizowania kosztów eksploatacji i maksymalizacji efektywności wykorzystania budynku. Dotychczas w formacie IDS zrealizowano obiekty w Nasielsku, Mławie, Ciechanowie, Strzelcach Krajeńskich i Olsztynie. W najbliższym czasie tę listę uzupełni dworzec w Oświęcimiu.

Dworzec kolejowy w Nasielsku

Zastosowanie nowych technologii obniża koszty eksploatacji i ogranicza negatywny wpływ budynku na środowisko. W zakresie ogrzewania pomieszczeń dworcowych i ich wentylacji przewiduje się stosowanie pomp ciepła (powietrznych lub gruntowych) oraz wysokowydajnych pieców gazowych, jak również wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła o sprawności 85 proc. Ponadto wdrażane są inne rozwiązania, np. wykorzystanie wody deszczowej do spłukiwania toalet, montaż **energooszczędnego oświetlenia LED** z czujkami obecności w pomieszczeniach, montaż na dachach budynków ogniw fotowoltaicznych generujących prąd elektryczny dla oświetlenia zewnętrznego oraz tworzenie dachów pokrytych zielenią.

Wizualizacja dworca kolejowego w Oświęcimiu

POCIĄGI

Pociągi **Pendolino**, **PesaDART** i **Flirt3**, będące we flocie PKP Intercity, zostały zaprojektowane z myślą o ochronie środowiska i zbudowane z wykorzystaniem ekologicznych materiałów podlegających recyklingowi. Pojazdy posiadają silniki i urządzenia działające na prąd przemienny – dzięki temu możliwe było wyposażenie ich m.in. w system hamowania elektrodynamicznego, który eliminuje użycie wstawek hamulcowych, wpływając na zmniejszenie zapylenia i hałasu podczas hamowania. Ekologiczne rozwiązania można również znaleźć w lokomotywach, które eksploatuje PKP Intercity. Zmodernizowane pojazdy serii SM/SU42 są wyposażone w silniki spalinowe z zamkniętym układem wentylacji i odsysania wylotów oleju. Dzięki temu gazy są filtrowane i kierowane z powrotem do procesu spalania.

CIEKAWOSTKA

Spółki z Grupy PKP włączyły się w obchody Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu, którego najbardziej rozpoznawalną częścią jest Dzień bez Samochodu. Z tej okazji PKP Intercity zaproponowało podróżnym przewóz roweru w pociągach jedynie za złotówkę przez cały tydzień!

PKP SA zależy na tym, aby zwiększać atrakcyjność transportu kolejowego, m.in. poprzez zapewnienie pasażerom usługi „od drzwi do drzwi”. Jej założeniem jest udostępnienie usługi car-sharing przy dworcach kolejowych, dzięki czemu klient kupujący bilet na przejazd pociągiem uzyska możliwość kontynuowania podróży, wypożyczając **elektryczny samochód na minuty**. W tym modelu PKP SA będzie właścicielem i zarządcą stacji ładowania, z których pierwsze – przy dworcach Katowice, Katowice Ligota, Częstochowa i Gliwice – powstaną jeszcze w listopadzie tego roku, tak aby funkcjonowały już podczas grudniowego szczytu klimatycznego ONZ. Kolejne będą sukcesywnie uruchamiane m.in. w Warszawie, Wrocławiu czy Gdańsku. **W**

Odnowa parku taborowego PKP Intercity w ramach programu Kolej Dużych Inwestycji jest również elementem działań związanych z ochroną środowiska poprzez ograniczenie emisji hałasu oraz zanieczyszczeń z silników spalinowych i urządzeń sanitarnych. Po zakończeniu programu niemal wszystkie pociągi PKP Intercity będą wyposażone w toalety z zamkniętym systemem.

* WAŻNA ZMIANA

PKP SA realizuje strategię mającą na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza. Ich efekt to m.in. zmniejszenie w ciągu najbliższych lat liczby kotłowni lokalnych pozostających w zarządzie PKP SA.

ED161 PesaDART

ED160 Flirt3

ELEKTRO- MOBILNOŚĆ

Odpowiadając na trendy społeczne i wyzwania strategii rządowej, Grupa PKP rozpoczęła realizację projektów ukierunkowanych na rozwój elektromobilności. Z każdym rokiem będzie przybywać pojazdów elektrycznych (samochodów, rowerów czy skuterów), a potrzeby pasażerów w zakresie multimodalności będą rosły.

* WAŻNA ZMIANA

Od ponad 7 lat PKP Intercity podejmuje działania w celu ochrony środowiska naturalnego. W 2010 roku przewoźnik opracował Politykę Środowiskową, w której zobowiązał się do stosowania odpowiedzialnych, proekologicznych praktyk we wszystkich obszarach działalności.

Podróż nie tylko służbowa

Jak często podczas delegacji zdarza ci się pomyśleć: „gdybym tylko miał więcej czasu, chętnie zwiedziłbym to miasto”? A gdyby tak połączyć przyjemne z pożytecznym? To możliwe! I ma nawet własną nazwę: bleisure.

TEKST: Anna Wudarska

Co kryje się pod tajemniczym neologizmem? Bleisure to trend podróżniczy, który dopiero niedawno dotarł do Polski. Jego nazwa pochodzi od angielskich słów business oraz leisure – czyli biznes i przyjemność. Termin ten oznacza przedłużanie wyjazdów służbowych w celach turystycznych. W praktyce najczęściej wygląda to następująco: firma wysyła pracownika w delegację w czwartek lub piątek, a ten przedłuża swój pobyt o kolejny dzień lub cały weekend. Część turystyczną opłaca już z własnych środków, ale za bilety oraz nocleg podczas wykonywania obowiązków służbowych płaci pracodawca. Zwłaszcza że dla firmy z reguły nie ma większego znaczenia, czy bilet powrotny zostanie zakupiony na piątek po południu, czy też na niedzielę wieczorem.

SPRYTNE PODRÓŻOWANIE

Taka forma podróżowania ma wiele zalet. Jedną z największych to oszczędność, bo koszty przejazdu pokrywa pracodawca, który wysyła nas w delegację. Kolejną korzyścią jest to, że bleisure umożliwia zwiedzenie wielu miejsc przy wykorzystaniu zaledwie kilku dni urlopu lub nawet bez brania go wcale. Wszystko zależy jednak od właściwego zaplanowania delegacji oraz od dobrej woli pracodawcy. Na rozwijającym się trendzie turystycznym skorzystać mogą nie tylko osoby podróżujące służbowo, lecz także miasta, które są przez nie odwiedzane. Najczęściej są to: Warszawa, Gdańsk, Kraków, Wrocław i Szczecin. Zyski z rozwoju bleisure mogą czerpać między innymi firmy zajmujące się organizacją krótkich

FOT: B. BANASZAK

WARTO WIEDZIEĆ

Podczas podróży służbowych często spotykamy osoby od lat mieszkające w miejscu, które odwiedzamy. Warto skorzystać z tego faktu i podczas rozmowy zapytać, co warto zwiedzić w danym mieście. To umożliwi poznanie go od zupełnie innej strony.

wycieczek. Chcąc doświadczyć jak najwięcej w jak najkrótszym czasie, biznesowi podróżnicy często wybierają taką formę zwiedzania. Bleisure to także szansa na zarobek dla twórców różnego rodzaju aplikacji i serwisów internetowych umożliwiających rezerwowanie noclegów czy miejsc w restauracji. Skorzystać mogą także branże hotelarska i gastronomiczna.

listopad 2018

WYMYŚL MILLENNIALSÓW?

Odpowiedzialność za rozwój nowego trendu podróżniczego przypisuje się głównie millenialsom – czyli pokoleniu urodzonemu w latach 80. i 90. XX wieku. Młodzi ludzie chętnie zwiedzają świat, jednocześnie stawiając na prężny rozwój kariery zawodowej. Wojaże ułatwia im znajomość różnych języków oraz sprawne poruszanie się w sieci i posługiwanie się aplikacjami mobilnymi. Bez problemu łączą też obowiązki zawodowe z przyjemnościami. Nie oznacza to jednak, że wyłącznie pokolenie Y podróżuje w ten sposób. Bleisure chętnie wykorzystują także rodziny z dziećmi, dla których istotne jest, że jedna osoba nie będzie musiała płacić za bilety i część noclegów.

PODRÓŻ SŁUŻBOWA W CENIE

Statystyki jasno wskazują, że wyjazd służbowy i zwiedzanie coraz częściej idą w parze. W Stanach Zjednoczonych bleisure stanowi już ponad 40 proc. rynku podróżniczego, a według kolejnych prognoz w ciągu kilku najbliższych lat wskaźnik ten jeszcze wzrośnie. Jak możliwości łączenia obowiązków zawodowych z prywatnymi wożażami wyglądają w Polsce? Z danych opublikowanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki wynika, że 9 proc. ubiegłorocznych podróży zagranicznych Polaków stanowiły właśnie wyjazdy służbowe. Z kolei badania przygotowane przez Diners Club Polska wskazują, że dziś niemalże połowa małych i średnich polskich przedsiębiorstw wysyła swoich pracowników w delegacje średnio raz na miesiąc. Natomiast w co czwartej firmie wyjeżdża się około dwa, trzy razy w miesiącu. Z możliwości połączenia pracy z wypoczynkiem wciąż korzystamy jednak dość nieśmiało, często z obawy o to, co na ten temat sądzi nasz szef. Według raportu Egencji, 20 proc. pracowników w delegacji właśnie z tego powodu zrezygnowało z możliwości przedłużenia podróży. Natomiast tym, co jest w stanie sprawić, że przełamiemy obawy i połączymy urlop z wyjazdem służbowym, jest atrakcyjna destynacja.

WARTO WIEDZIEĆ

W 2017 roku 23 proc. ogólnego ruchu turystycznego stanowiły wyjazdy służbowe.

* GARŚĆ STATYSTYK

- ➔ 68 proc. mieszkańców Europy rozważa połączenie podróży służbowej z prywatną w ciągu najbliższych 6 miesięcy. W Azji myśli o tym 87 proc. pracowników.
- ➔ Połowa biznesowych podróżników z Azji podjęła decyzję o co najmniej jednym wyjeździe bleisure w tym roku. W Europie takie plany ma 32 proc. pracowników wyjeżdżających służbowo.
- ➔ 25 proc. pracowników z Europy w 2018 roku połączyło wypoczynek z podróżą służbową, przedłużając ją o kilka dni. Dla porównania w Azji było to 37 proc., a w Ameryce Północnej – 20 proc.

DELEGACJA? Z MIŁĄ CHĘCIĄ!

Wyjazdy służbowe nie są już traktowane jako przykry obowiązek – wręcz przeciwnie, stały się czymś pożądanym. Badania przeprowadzone przez Booking.com na początku tego roku wskazują, że blisko jedna trzecia osób zatrudniła się w obecnym miejscu pracy w związku z możliwościami podróżowania, które dana firma oferuje. W grupie wiekowej 18–34 wskaźnik ten wzrasta do 46 proc. Obecnie coraz więcej pracodawców przychylnie patrzy na łączenie obowiązków służbowych i wypoczynku. Wszak zadowolony pracownik to zmotywowany pracownik!

CHCESZ WIEDZIEĆ WIĘCEJ? SIĘGNIJ DO ŹRÓDEŁ:

1. World Travel & Tourism Council, „Economic impact research”, wtcc.org
2. Ministerstwo Sportu i Turystyki, „Charakterystyka podróży mieszkańców Polski w 2017 r.”, msit.gov.pl
3. Egencia, „When it comes to bleisure trips, your boss' opinion matters”, egencia.com

Tam, gdzie fortuna kołem się toczy

Panorama Las Vegas

To tam Fiodor Dostojewski oddawał się hazardowemu nałogowi, a Ian Fleming znalazł inspirację do napisania pierwszej powieści z cyklu o agencji 007 – „Casino Royale”. Najbardziej znane domy gry przyciągają spragnionych fortuny z całego świata, by w oszalałymi przepychem wewnątrz wygrywali ogromne majątki lub je tracili.

TEKST: Katarzyna Chromińska

Tradycyjny znak witający gości w Las Vegas

Las Vegas uważa się za światową stolicę hazardu. I słusznie! To tu mieści się słynne kasyno The Venetian. Monumentalny obiekt liczy 40 kondygnacji. Zobaczmy w nim m.in. blisko 100-metrową replikę weneckiej dzwonnicy św. Marka. W mieście w stanie Nevada znajduje się również ekskluzywny hotel i kasyno Wynn – obiekt mierzy blisko 190 metrów i liczy 45 pięter. Z kolei w MGM Grand Casino można zagrać w pokera przy jednym ze 139 stołów, a także podziwiać sztuczną

Kasyno w Wenecji jest prawdopodobnie najstarszym domem hazardu na świecie.

rzekę i wodospad. Warto również wspomnieć o luksusowym kompleksie Bellagio, inspirowanym włoskim miastem o tej samej nazwie. Znakiem rozpoznawczym tego domu gry są fontanny, które można zobaczyć w komedii sensacyjnej „Ocean’s Eleven: Ryzykowna gra”. Oczywiście w Europie również nie brakuje wspaniałych, pełnych przepychu kasyn. Oto najsłynniejsze z nich.

CASINO DI VENEZIA

Weneckie kasyno może poszczycić się kilkusetletnią tradycją. Działalność rozpoczęło w 1638 roku w okazałym pałacu Vendramin-Calergi. To miejsce szczególne także dla pasjonatów historii muzyki i wielbicieli twórczości Richarda Wagnera, który zmarł tutaj 13 lutego 1883 roku. Na cześć wybitnego niemieckiego kompozytora w budynku otwarto muzeum poświęcone jego życiu i sztuce. Wnętrza obiektu zachwycają dziełami autorstwa Mattii Bortoloniego, rokokowego malarza, natomiast fasada stanowi doskonały przykład renesansowej architektury. Na spragnionych emocji czeka blisko 400 automatów do gry. Szczęścia można też spróbować we francuskiej ruletce, blackjacku czy karaibskim pokerze.

CASINO BADEN-BADEN

Miasto położone na południu Niemiec słynie z uzdrowiska i jednego z najstarszych kasyn w Europie. W tym niezwykle eleganckim budynku przegrał bez mała wszystkie pieniądze Fiodor Dostojewski. Tragiczne doświadczenie skłoniło rosyjskiego pisarza do napisania *quasi*-autobiograficznej powieści „Gracz”, której główny bohater jest owładnięty obsesyjną miłością do kobiety i hazardu. Co ciekawe, za uzyskane honorarium autor spłacił swoje kartkowe długi, ale niestety nie udało mu się zerwać z nałogiem. Ekskluzywnie wnętrza obiektu wyróżniają się wystrojem w stylu *belle époque* oraz bogatymi zdobieniami na sufitach.

Kasyno w Baden-Baden

CASINO ESTORIL

W kurorcie niedaleko Lizbony działa kasyno, w którym podczas II wojny światowej spotykali się szpiedzy, przedstawiciele książęcych rodów i artyści zmuszeni do ucieczki. Podobno zainspirowało ono Iana Fleminga do napisania powieści o przygodach Jamesa Bonda „Casino Royale”. Można tu nie tylko zagrać w ruletkę czy blackjacka, lecz także spotkać się ze sztuką. W lipcu i sierpniu w ogrodach kasyna odbywają się targi rzemiosła, a przez cały rok jest czynna galeria, w której znajdują się głównie dzieła sztuki nowoczesnej.

* WARTO WIEDZIEĆ

Casino Estoril w Portugalii jest największym kasynem na Starym Kontynencie.

Casino Estoril

* WARTO WIEDZIEĆ

W monakijskim kasynie kręcono sceny do filmów o słynnym agencie Jamesie Bondzie. Wnętrza pojawiają się w „GoldenEye” oraz w „Nigdy nie mów nigdy”.

MONTE CARLO CASINO

Państwo-miasto Monako uznaje się za europejską stolicę hazardu. Bez wątpienia pełne przepychu kasyno w Monte Carlo potwierdza tę tezę. Budynek powstał w latach 60. XIX wieku na polecenie księcia Karola III Grimaldiego. Pracę nad charakterystyczną fasadą obiektu z dwiema wieżami zdobionymi rzeźbami reprezentującymi personifikacje Morza Śródziemnego i Sekwany ukończono w 1890 roku. We wnętrzu wrażenie robi w szczególności atrium, które otaczają rzędy 28 onyksowych kolumn. Z tego pomieszczenia można udać się do opery. W tej niezwykle bogato zdobionej sali odbyła się w 1966 roku uroczysta kolacja z okazji obchodów stulecia Monte Carlo. Gospodarzami gali byli książę Rainier III Grimaldi i księżna Grace Kelly, amerykańska aktorka i laureatka Oscara. Warto również zobaczyć Jardin des Boulingrins – tropikalny ogród z trzema fontannami, otaczający gmach.

Kasyno Monte Carlo

BAŁTYCKIE MONTE CARLO

Pierwsze kasyno w Polsce powstało w 1920 roku w Sopocie. Panujący na świecie kryzys pogorszył również sytuację gospodarczą miasta i nadmorski kurort zmagał się ze spadającą liczbą turystów. Hazard miał przyciągnąć letników i podreperować

Crown Casino

Grand Hotel w Sopocie

miejski budżet. Zaczęto skromnie – od dwóch stolików do gry w ruletkę. Kasyno szybko okazało się strzałem w dziesiątkę, dlatego podjęto decyzję o otwarciu Sali Błękitnej, Sali Żółtej oraz baru. W 1923 roku rozpoczęto prace nad budową luksusowego hotelu. Nową inwestycję oddano do użytku cztery lata później, a 30 czerwca 1927 roku miało miejsce uroczyste otwarcie Kasino Hotel. Gościli w nim m.in. król Hiszpanii Alfons XIII Burbon, Greta Garbo, Charles de Gaulle oraz prezydent Ignacy Mościcki. W czasie II wojny światowej mieścił się tu wojskowy szpital. Obecnie obiekt należy do sieci Sofitel.

The Venetian w Makau

Crown Casino

to australijskie kasyno jest jednym z najbardziej luksusowych na świecie. Znajdują się w nim m.in. atrium wypełnione czarnym marmurem, pomieszczenie wyłożone ręcznikami dywanami, a także pełna złota i przepychu sala „Las Vegas”.

Tusk

Rio Casino Resort w tym południowoafrykańskim kasynie po emocjonującej partii w pokera czy blackjacka można oddać się nurkowaniu, zagrać w golfa oraz wziąć udział w wyścigu gokartów.

The Venetian

kasyno nawiązujące do miasta na wodzie istnieje nie tylko w Las Vegas, lecz także w Makau – chiński Venetian jest największym domem hazardu na świecie.

→ podróż zaplanowana

Wygoda i bezpieczeństwo – tego oczekujemy, wybierając się na każdą wyprawę. Niezależnie od tego, jak daleką podróż mamy w planach, bagaż zawsze zabieramy ze sobą, a pakowanie to jedna z tych czynności, która wymaga dobrej organizacji.

plecak,
Rains, rainsinn.com

Bagaż podręczny
Rzeczy, które trzeba mieć zawsze pod ręką, najlepiej umieścić w torbach typu listonoszka lub niewielkich, wodoodpornych plecakach.

torba na ramię,
Ochnik, tweed.pl

torba na laptop,
Wittchen, wittchen.com

torba na garnitur,
Puccini, puccini.pl

Biznesowo czy prywatnie?

Bezpiecznie zapakowany komputer czy wygodna torebka mogąca pomieścić dokumenty to ważne elementy delegacji. Przydatna będzie również torba na garnitur lub żakiet.

torbka damska ze skóry,
Wittchen, wittchen.pl

Na weekend za miastem
Podczas krótkiego wyjazdu najlepiej sprawdzi się niewielka walizka na kółkach albo wygodny plecak, do którego wrzucimy wszystkie rzeczy niezbędne zarówno podczas podróży, jak i późniejszego zwiedzania.

plecak,
Kanken, kanken.pl

plecak antykradzieżowy,
Pacsafe, ewalizki.pl

mała walizka,
Ochnik, tweed.pl

duża walizka na kółkach,
Puccini, puccini.pl

torba podróżna,
Delsey, ewalizki.pl

Większa podróż
W przypadku dłuższych wyjazdów liczy się przede wszystkim pojemność. Ważny jest również ciężar – zarówno walizka, jak i plecak turystyczny powinny być wykonane z lekkiego tworzywa.

plecak turystyczny,
HI-TEC, wgl.pl

Zamiast przypadkowej bajki — zainstaluj apkę! ←

Jeśli naszemu dziecku doskwiera nuda podczas podróży pociągiem, rozwiązaniem często jest smartfon lub tablet. Jednak zamiast włączać przypadkowe bajki dla malucha, które nie angażują wyobraźni i nie skłaniają do myślenia, lepiej zainstalować aplikację edukacyjną dostosowaną do wieku i preferencji dziecka. A nastolatkom zaproponujemy alternatywę do przeglądania postów na Facebooku.

TEKST: Anna Chmiel

1

Dla maluchów

FUN ENGLISH (3-10 LAT)

Lekcje podzielone są tematycznie, a każdy temat zawiera różnorodne gry i ćwiczenia. Muzyka i grafika są atrakcyjne dla najmłodszych, a przewodnikiem jest uroczy kotek. Przy tworzeniu poszczególnych zadań wykorzystano głosy męskie i żeńskie, które przez odpowiednią intonację i ekspresję oswajają malucha zarówno z akcentem amerykańskim, jak i brytyjskim. Aplikacja pozwala doskonalić swoje umiejętności dzieciom w różnym wieku i na różnym poziomie. Została tak przygotowana, że może być jednocześnie wprowadzeniem w świat języka angielskiego i sposobem na powtórki.

Dostępna na Android i iOS

Wersja podstawowa – bezpłatna,
wersje rozbudowane – płatne

CUDA ŚWIATA UKŁADANKA GRY (3-10 LAT)

Propozycja dla tych, którzy lubią puzzle. Zazwyczaj zostawiamy je w domu, w obawie, że w czasie podróży łatwo pogubimy drobne elementy. Rozwiązaniem będzie wersja elektroniczna. Istnieje dużo ciekawych układanek online, ale proponujemy połączyć rozrywkę z lekcją geografii. Tadz Mahal, Stonehenge, Koloseum w Rzymie, Big Ben, opera w Sydney, wieża Eiffla – to miejsca, które w czasie zabawy utrwalą się w pamięci twojego dziecka i zachęcą do zadawania pytań. Aplikacja zawiera 25 zdjęć znanych zabytków, które można podzielić na elementy (od 9 do 100 puzzli), a dodatkowo dostępne są zagadki dotyczące poszczególnych miejsc. Układanka działa w trybie offline.

Dostępna na Android
Bezpłatna

DUOLINGO

Nauka języków obcych to długa droga. Warto pamiętać, że kluczem do sukcesu są duża liczba powtórek, możliwość dzielenia się wynikami z innymi oraz elementy rywalizacji. I tu pomocna może być dobra językowa aplikacja. Duolingo posiada przyjazny i intuicyjny interfejs. Ćwiczenia obejmują mówienie, słuchanie i pisanie, a wprowadzanie kolejnych słówek i zagadnień jest dostosowane do osiągniętych rezultatów. Aplikację można wykorzystać nie tylko podczas podróży, lecz także w czasie przerw między lekcjami czy dojazdów do szkoły. Zdobywanie punktów i obserwacja rankingu pozwoli zaktywizować całą rodzinę lub grupę znajomych do wspólnej nauki.

*Dostępna na Android i iOS
Wersja podstawowa – bezpłatna,
wersje rozbudowane – płatne*

Dla uczniów**SQUILA**

Materiał w formie quizów, gier i filmików edukacyjnych jest zintegrowany i zgodny z podstawą programową Ministerstwa Edukacji Narodowej na rok szkolny 2018/2019 w zakresie zerówki oraz klas 1–6 szkoły podstawowej. Instalując tę aplikację, mamy więc pewność, że dziecko przyjmuje i utrzuca treści, które będzie mogło wykorzystać na lekcjach. Co więcej, program pozwala rodzicom kontrolować postępy w nauce w odpowiednim panelu lub dzięki cotygodniowym raportom. Dodatkową zachętą dla uczniów jest gromadzenie monet, które można wymienić na realne nagrody w sklepie Squili.

*Dostępna na Android i iOS
Wersja podstawowa – bezpłatna,
wersje rozbudowane – płatne*

Dla nastolatków**QUIZLET**

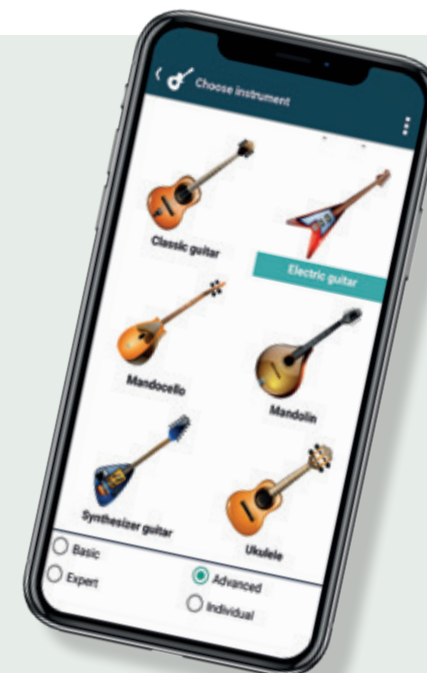
To aplikacja popularna wśród nastolatków, ponieważ pozwala udostępniać swoje materiały kolegom i koleżankom, a nawet współpracować z nauczycielem w tworzeniu zajęć lub sprawdzianów. Każdego miesiąca korzysta z niej około 30 mln osób, przygotowując własne fiszki i quizy, co wzmacnia nie tylko umiejętności w zakresie wybranego przedmiotu, lecz także stawianie pytań i segregację treści. Quizlet jest dostępny w 18 językach, zawiera również gotowe zestawy i gry oraz posiada możliwość weryfikacji postępów i porównywania wyników.

*Dostępna na Android i iOS
Wersja podstawowa – bezpłatna,
wersje rozbudowane – płatne*

SMARTCHORD

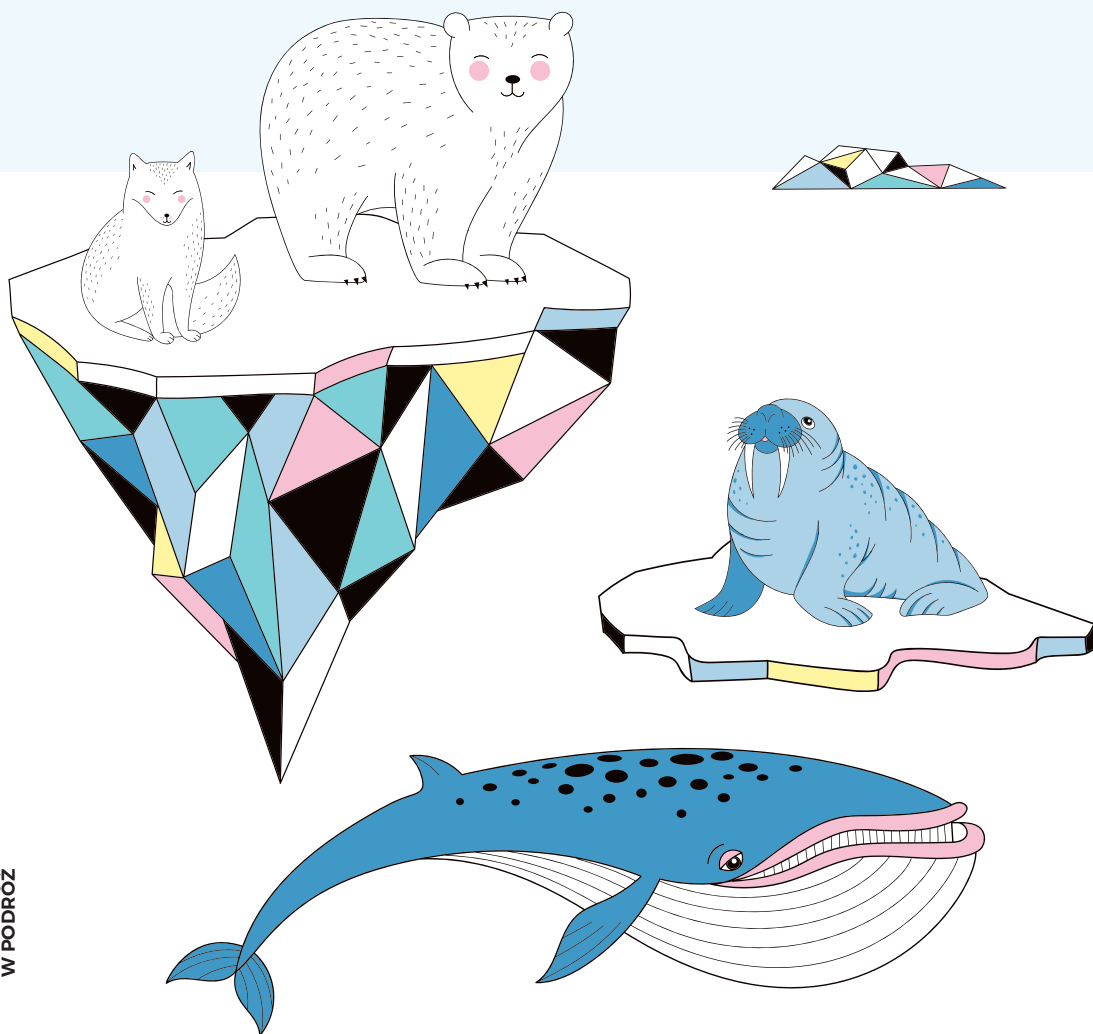
Zdobywanie wiedzy i umiejętności to nie tylko przedmioty szkolne i języki. Warto wykorzystać chwilę na rozwijanie talentu muzycznego. Aplikacja jest przeznaczona zarówno dla początkujących, jak i profesjonalnych pasjonatów gitary czy popularne obecnie wśród młodzieży ukulele. Wystarczy założyć słuchawki i poznawać tajniki wiedzy muzycznej. SmartChord integruje wiele narzędzi, takich jak tuner, metronom, skala, spiewnik i odwrotną wyszukiwarkę akordów, a także posiada wirtualny instrument, na którym możemy ćwiczyć w każdym miejscu. Materiały zostały przygotowane zarówno dla leworęcznych, jak i praworęcznych osób.

*Dostępna na Android
Wersja podstawowa – bezpłatna,
wersje rozbudowane – płatne*

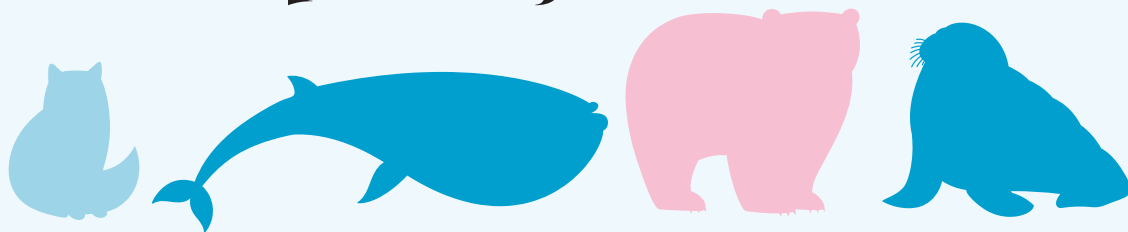

**ZESKANUJ KOD
I POBIERZ APLIKACJĘ W PODRÓŻ**

Posłuż się linkiem wpodroz.pl lub wyszukaj aplikację bezpośrednio w sklepach Google Play lub Apple.

odpowiednie
Dopasuj cienie

Bezpieczeństwa uczyć się z Kolejowym ABC!

Kampania prowadzona przez Urząd Transportu Kolejowego

Czy wiesz, że pasażer (nawet ten bardzo mały) ma nie tylko obowiązki, ale i prawa? Spróbuj je rozszyfrować: Masz prawo do:

Cześć, jestem Rogatek!

1. Bezproblemowego zakupu . To znaczy, że jeśli nie możesz kupić biletu na stacji (ani w kasie, ani w biletomacie), możesz go kupić u .
2. Prawo do , czyli by dowiedzieć się wszystkiego, co dotyczy rozkładu jazdy oraz najszybszych i najtańszych połączeń.
3. Inne prawo dotyczy pomocy, jeśli mamy kłopot w . Na przykład gdy mamy złamaną .
4. Masz prawo czuć się bezpieczny w . Jeśli czujesz się zagrożony, zgłoś się do konduktora lub funkcjonariuszy Straży Ochrony Kolei.
5. Prawo do , jeśli nasz pociąg nie przyjedzie lub spóźni się ponad godzinę.
6. Jeśli nie spodoba się nam stan pociągu zawsze mamy prawo złożyć .

Ciekawostka :)

Czy wiesz, że najdłuższa linia kolejowa świata to Kolej Transsyberyjska? Biegnie przez osiem stref czasowych, a jej całkowita długość wynosi 9288,8 km. Pokonanie całej trasy zajmuje ponad sześć dni.

Kampania Kolejowe ABC to projekt edukacyjny z zakresu bezpieczeństwa kolejowego obejmujący 500 lekcji w szkołach i przedszkolach, interaktywne gry, wydarzenia plenerowe oraz kampanię medialną uczącą bezpiecznego zachowania na terenach kolejowych. Bohaterem projektu jest nosorożec Rogatek, który jako starszy kolega pomaga dzieciom poznać zasady bezpiecznego podróżowania i poruszania się na terenach kolejowych. Kampania realizowana jest przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego i współfinansowana ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Więcej informacji na stronie: www.kolejoweabc.pl

eklektyczne radio

Bezpowrotnie minęły czasy, kiedy radio było jedynym źródłem nowej muzyki, w którą zaopatrywały je wytwórnie płytowe. Internet zawiera nie tylko mnóstwo nagrań, lecz także umożliwia nadawanie radiom cyfrowym. Mimo konkurencji, naziemne stacje radiowe nie poddają się, szczególnie że cieszą się wiernym gronem stałych odbiorców.

Sila radia, którego początki sięgają lat 20. XX wieku, polega przede wszystkim na bezpośrednim kontakcie słuchaczy z prowadzącą audycję osobą, która przed mikrofonem mówi do każdego, kto tylko nastroi odbiornik na odpowiednią częstotliwość. Najlepsi prezenterzy radiowi to ludzie z wiedzą, charyzmą i niezwykłą osobowością. Właśnie dzięki nim tradycyjne stacje często traktowane są przez odbiorców jako źródło sprawdzonych informacji i nieoceniony przyjaciel. Radio, które informuje, przestrzega i doradza, to prawdziwy skarb, ale równie ważna dla słuchaczy jest odpowiednia muzyka płynąca z radioodbiornika.

Formatowanie radia, czyli dostosowywanie muzyki i treści do potencjalnego słuchacza, trwa od ponad 30 lat. Ostatnie lata pokazują, że słuchacze, podobnie jak uczestnicy wielkich festiwali, stają się coraz bardziej otwarci na różne gatunki muzyczne. Dziś płynnie poruszamy się w popkulturze i oczekujemy różnicowania twórczości, z którą obcujemy. Kiedyś Billy Gibbons, lider ZZ TOP, powiedział, że słuchanie radia powinno być jak łowienie ryb w dobrze zarybionej rzece, gdy mamy pewność, że na wędkę złapiemy niezłą sztukę. Radio, dzięki któremu usłyszymy zarówno utwory Drake'a i Ariany Grande, jak i nieśmiertelne hity Pink Floyd czy Czesława Niemena, niewątpliwie poszerza horyzonty muzyczne. Taką eklektyczną mieszankę proponuje radio RDC (www.rdc.pl). Różnorodność to nowy, modny trend!

Gramy Dla Ciebie!

#RDCmuzyka

Posłuchaj nas:

101 FM WWW.RDC.PL/RDCPLAYER

Sprawdź nas:
facebook.com/radiordc

POLSKIE RADIO
RDC
Radio dla Ciebie

SUEMPOL

ŁOSOŚ wędzona

Z tradycją od trzech pokoleń

36.

Ale Kino!

Międzynarodowy Festiwal
Filmów Młodego Widza

2-9.12.2018
Poznań

alekino.com

ORGANIZATOR

PARTNER GŁÓWNY

WSPÓŁORGANIZATOR

Multikino

PARTNERZY

WESTMOTOR

FESTIWAL NALEŻY DO

MECENAT

POZNAŃ

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Opieka finansowa ze środków
Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa
Narodowego, pochodzących z
Funduszu Polskiej Kultury

Współfinansowanie

Dotacja „Jednostki w Warszawie” na 20. Międzynarodowy
Festiwal Filmów Młodego Widza „Ale Kino!” realizowane
przez Stowarzyszenie Międzynarodowe
głównym partnerem Województwa Wielkopolskiego